

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicę: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzi
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz,
garmentowy albo jego miejsce,
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz pierwszy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadesłane za jeden wiersz
garmentowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przy-
jmuje także Biuro Rajchmana i
Frendlera, ulica Senatorska.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w kapli-
cy Matki Bożej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta
wotywa.

PRZEGŁĄD POLITYCZNY.

Lord Rosebery zaledwie od dwóch tygodni kieru-
je nawą angielskiej polityki zewnętrznej a już zna-
lazł się na niebezpiecznym prądzie, na którym łatwo
wśród kłębniących się fali przewrócić można dyploma-
tyczny statek.

Kwestja najważniejsza dla Anglii, kwestja grani-
cy północnej wielkiego państwa indyjskiego, stanęła
znowu otwarta, jak w r. 1885-ym. Emir Afganista-
nu, Abdurrahman, na mocy umowy, zawartej z An-
glią, za rządów ministerjalnych tegoż samego Glad-
stone'a, zwrócił się obecnie do wicekróla indyjskiego
z żądaniem pomocy. Przez całą zimę ucierał się ze
zmiennem szczęściem z chazarami, których rokosz
dotąd nie stłumiony. Obecnie zbuntowała się prowincja
Khost, leżąca na południe doliny Kuram, na dro-
dze wojskowej, wiodącej z Indji przez wawóz Pai-
war do Kandaharu i Kabulu. Prowincja ta wraz
z Waziristanem i Siwistanem po ostatniej wojnie
Anglii z Afganistanem przyłączoną została nominal-
nie do cesarstwa indyjskiego; właściwie przeto ro-
kosz ludności tamtejszej nietylko interesuje emira Ab-
durrahmana w Kabulu, ile generała Roberta w Kal-
kucie.

Tymczasem wyprawa naukowa pułkownika Jano-
wa, która już w lecie zeszłego roku studiowała tery-
torjalne i strategiczne warunki miejscowe na płasko-
wzgórzu pamiirskim, wiodącemu przez Wakhan
wprost do Indji, dotarła świeżo do Kilpendje, najsil-
niejszej twierdzy Wakhanu, owej prowincji spornej,
która dotąd należy do Afganistanu, stanowiąc ostatni
jego wschodni zakątek. Pomiędzy kolumną pułko-
wnika Janowa, liczącą 2,000 ludzi i dwanaście dział,
przyszło—jak wiadomo z depeš Aj. półn.—nieda-

wno pod Somataszem do zwycięskiego starcia z prze-
bujającym tamże drobnym oddziałem wojska af-
gańskiego, który, utraciwszy dziewięciu zabitych, zo-
stał rozbrojony.

Granica północna Indji skutkiem ostatnich wy-
padków o dwadzieścia już tylko mil niemieckich
odległa jest od posiadłości Rosji.

Przybyło nam znowu kilka szczegółów objaśniają-
cych ośnowę przygotowywanego przez nowy gabinet
angielski bilu irlandzkiego. Mianowanie sędziów
i policja państwowa należą do parlamentu dubliń-
skiego, nadwyżka irlandzkiego funduszu religijnego
idzie do rozporządzenia tegoż parlamentu, projekto-
wany dawniej urząd angielskiego poborcy podatko-
wego w Irlandji upada, natomiast parlament w Du-
blinie nie ma prawa stanowienia cel i zamykania się
przed Anglią kordonem celnym. Królowa posiada
prawo *veta*, które wykonywa za poradą ministerjum
angielskiego; trzydziestu deputowanych irlandzkich
pozostaje i nadal w Westminsterze.

W d. 27-ym b. m. w Filipopolu otwarto pierwszą
krajową wystawę bułgarską. Br. Z.

ECHA LETNIE.

(Korespondencja własna *Kurjera warszawskiego*.)

Naleczów w sierpniu.

Kiedy po trzechletniej przerwie odwiedzałem znowu
Naleczów, byłem prawie przekonany, iż niewiele zmian
zastanę i że też same wady, jakie trzy lata temu na tem
miejscu z życzliwością dla zdrojowiska podniosłem, będą
w dalszym ciągu ciążyć nad piękną doliną Trypy. Są-
dziłem, że zakład, również jak i dawniej, obok wspania-
łych budowli, mieścić będzie staw, nieco cuchnący; że po-
kryta kurzem droga, pozbawiona cienia, dusić mnie bę-
dzie mialkim pyłem, lub że w grząskim błocie patrząc mi
wypadnie na daremne usiłowania koni; sądziłem wreszcie,
że spotkam się z częstymi dawniej żalami kuracjuszków na
nadmierne ceny i bardzo złe pożywienie.

Z teatrów wiedeńskich.

II.

Siadłszy we Volksteatrze na krześle kupionem bar-
dzo tanio, rozejrzawszy się dokoła, pomyślałem so-
bie: jakby się to dla naszej komedji i dramatu
w Warszawie przydał taki ładny i praktyczny budy-
nek! Wygląda z wierzchu bardzo mile, chociaż skrom-
nie, zwłaszcza w porównaniu z takimi olbrzymami
architektonicznymi, jak opodal stojące gmachy mu-
zeów historycznego i przyrodniczego... Wewnątrz sa-
ła w stylu *rococo*, wesola, nieprzeładowana złoce-
niami i bardzo... pakowna. Paręset krzeseł na dole, po-
nad niemi obszerne amfiteatry, kilkanaście tylko łóż
po obu stronach umieszczonych w dwupiętrowej kon-
dygnacji. Miejsca tanie, teatr pełen!

Podnosi się kurtyna, widzimy scenę średnich roz-
miarów, trochę większą niż nasza w teatrze Rozmai-
tości, trochę mniejszą niż w teatrze Letnim w Saskim
ogródzie. Rozmiar taki jest bardzo praktyczny.
Pozwala bowiem na wystawienie nietylko komedji,
ale i większych dramatów, ograniczając koszty wy-
stawy sztuk do minimum. Przy małym obszarze
sceny, niepotrzeba zamalowywać setek metrów kwa-
dratowych płótna na dekoracje, niepotrzeba masy
statystów, aby zapelnąć scenę, jak np. u nas w tea-
trze Wielkim, którego scena jest pod temi względami
za kosztowna.

Na niewielkiej przestrzeni dobrze wychodzą de-
koracje pokojowe, a inne są odpowiednio zredukowa-
ne. Od pierwszego rzutu oka widać tu było najlepszą
podług mnie metodę wystawiania sztuk. Dekoracje
i akcesorja, właściwe, ładne i porządne, ale trakto-
wane, jako tło dla gry artystów. Tym sposobem
scena zewnętrzna nie zabija strony duchowej teatru,

jak się to dzieje przy metodzie meiningeńskiej, zwa-
szcza stosowanej jednostronnie.

Grano właśnie tego wieczora ciekawą i efektowną
sztukę Anzengruba „Chłop krzywoprzysięzca”
(Meineidbauer), znaną u nas z bardzo zręcznej prze-
róbki artysty teatru lwowskiego, p. Wysockiego,
która niedawno grano w „Wodewilu”. Nasz przera-
biacz doskonale przemienił dżalekt ludowy tyrolski
na mowę naszych zakopańskich górali, którą utrzy-
mał w tonie właściwym, wydobył całą jej malownic-
ność. Zmienił także p. Wysocki pewne szczegóły,
któreby fałszywie wyglądały wobec obyczajów na-
szego ludu. W drugim np. obrazie młody chłopak,
tuląc występny, wraca do rodzinnej zagrody i kona,
prosząc siostry, aby śpiewała na cytrze tyrolskiej.
U nas umiera przy dźwiękach pastuszej fujarki, któ-
ra gra za sceną. I tutaj i w innych szczegółach sen-
timentalizm niemiecki nie pasuje do obyczajów wiej-
skiego ludu, który nie lubi w życiu rzewnych uczuć
okazywać na zewnątrz. Chłop tyrolski, który poka-
zuje w książce od nabożeństwa zasuszone listeczki i
ziola z grobu kochanej kobiety, może być prawdzi-
wym, ale naszemu „gaździe” podobne czułości są
bardzo nie do twarzy.

Sluchając sztuki Anzengruba, żalowałem, że nasz
dramat ludowy nie poszedł drogą wskazaną przez
znakomitego dramaturga, którego apoteozę przed-
stawia główny fresk na stropie sali Volksteatru.
U nas z jednej strony dramat ludowy sili się na efek-
ty malownicze lub sceny zbiorowe, z drugiej strony
na tendencje społeczną. Jedno i drugie ma ra-
cję bytu, ale wielka szkoda, że żaden z naszych
dramaturgów ludowych nie umiał wnikać bez
tendencji w duszę chłopską, że nie umiał wy-
prowadzić na scenie prostych a głęboko wzrusza-
jących dramatów, do których rzeczywistość dostar-
cza materiału. „Krzywoprzysięzca” należy do dzieł
pomyślanych prosto a głęboko, w których starcie się

potęg dramatycznych odbywa się na dnie duszy czło-
wieka. Widzimy tu zapasy egoizmu i sumienia, które
w końcu trumfuje i miażdży zbrodniarza, zanim
osiągnął go grom sprawiedliwości. Pod względem
faktury scenicznej, utwór Anzengruba jest dziwnie
prosty, trochę nawet przestarzały, a jednak czuć na
nim dłoń artysty dużej miary. Chwyciwszy wątek
główny, autor snuje go z konsekwencją nieprzerpa-
tą, doskonale maluje postacie w miarę rosnącej akcji,
odślania tajemne sprężyny charakterów, prowadzi
szeroko sceny główne, gardzi sztuczkami i sposobika-
mi, które w oczach płytych farserów i rzemieślników
są alfa i omega sztuki scenicznej. Trochę tu zanad-
to chwilami gadaniny niemieckiej, ale całość robi
wrażenie silne i głębokie, nawet na widzów, nieobe-
znanych dobrze z dżalektem ludowym. Siedziała ko-
ło nas familja wiedeńska, która przyznawała się otwar-
cie, że wielu rzeczy dobrze nie rozumie. Niewszyscy
artyści Volksteatru grają w dżalecie, panna San-
drock, główna primadonna tej sceny, nie występuje
w takich sztukach. W Burgu z tego powodu Anzen-
gruber nie bywa przedstawiany, zresztą dla sfer
wpływowych nie jest on miły ze względu na swój
ostry demokratyzm.

Jestto pisarz „rogaty”, porusza często tematy dra-
żliwe dla prawomyślności austriackiej, więc w aka-
demickim przybytku sztuki nie może być mile wi-
dzianym.

Wykonanie sztuki było wzorowem. Volkstheater
zrobił na mnie wrażenie instytucji młodej, rozwijają-
cej się żywotnie, prowadzonej energicznie. Aktorzy
przeważnie młodzi, zdolni, o dobrych warunkach sce-
nicznych, grają według zdrowej realistycznej meto-
dy. Czasem tylko w rolach amantów wpadają tro-
chę w ton konwencjonalny. Nie miałem sposobności
widzieć głównej gwiazdy Volkstheateru, panny San-
drock, ale podobala mi się panna Freisinger, grająca
ładnie, żywo, prosto i ciepło rolę Broni, wiejskiej e-

kąpielowym, nie widać zmian żadnych na pierwszy rzut oka, większa tu jednak dbałość o czystość, więcej staranności w jej utrzymaniu, niż dawniej.

Za to w parku zakładowym postęp wyraźny. Zadrzewił się, a nowymi zupełnie drogami przecięty, daje miły odpoczynek spacerującym. Śpieszący z willi lub pałacu do zakładu nie są już, jak dawniej, wystawieni na działanie promieni słonecznych, lecz mogą znaleźć cień, tak upragniony w zabiegach hydroterapeutycznych, mogą spocząć na gęsto rozstawionych a wygodnych ławkach i upajać się wonią pączków młodej sosny. Prześliczny gajk modrzewiowy na górze ponad zakładem obiecująco również wabi kuracjuszy.

Przed zakładem, jak wiadomo, mamy staw obszerne a utrzymany wzorowo. Nad stawem przeważnie koncentrują się kuracjusze, słuchając muzyki, która umieszcza się na wysepce. Tu to staranność zakładu najbardziej jest widoczna. Przed trzema laty najpiękniejsza ta i najsilniej zadrzewiona część parku w pewnych godzinach dla spacerów nie nazbyt się nadawała, dzięki woni, jaka ze stawu rozchodziła się daleko. Dziś, dzięki corocznemu oczyszczaniu stawu, jest on czysty zupełnie, a licznie snujące się łódzie dają miarę, iż kuracjusze chętnie go odwiedzają. Byłem również zdziwiony prawie zupełnym brakiem żabich koncertów, które „nervowych” kuracjuszy nużyły swoją jednostajnością, a często nawet spać im nie dawały; dzięki uprzejmości dyrektora zakładu, dra Chmielewskiego, zagadka wyjaśniła się: na wiosnę corocznie przy oczyszczaniu stawu i źródeł wybiera się ich ikra i w ten sposób tępi się ród żabi w zarodku.

Skoro o wodzie jest mowa, wspomnieć muszę o świeżo ujętym w kamienną oprawę źródło wody prząsnej, nader smacznej i zimnej. Służy ona do picia dla kuracjuszy i do poruszania wodnego motoru, roznoszącego wodę po całym zakładzie.

W ogóle staranność znać na każdym kroku i troskę o zachowanie możliwej czystości, która jest pierwszym warunkiem utrzymania zakładu na stopie nowoczesnych wymagań.

Tę staranność zarządu zakładu publiczność nasza ocenić umie, zjechała więc tłumnie w tym roku do Nałęczowa i tak szczerze zapełniła wszystkie mieszkania, iż wynalezienie schronienia jest rzeczą dość trudną. Podniosły się skutkiem tego ceny mieszkań na willach, których więcej stanie zapewne, gdyż przy spodziewanym większym napływie kuracjuszy w r. p. poważna zachodzić może obawa o brak mieszkań.

Jeżeli pod względem zewnętrznym zakład zyskał przez ubiegłe trzecie znacznie, jeszcze bardziej podniosła się jego wartość wewnętrzna — lecznicza.

Personel lekarski został powiększony, przez co dyrektor zakładu jest swobodniejszy i może skuteczniej oddziaływać na kierunek i rozwój zakładu. Obok dyrektora, dra Chmielewskiego, stale mieszkają tu doktorzy: Sacewicz i Rembieliński, a latem ordynują drzy: Chęłchowski, Nussbaum i co tydzień dr. Doliński.

Tak zorganizowana pomoc lekarska jest szybka i sprężysta, każdy z lekarzy, przy mniejszej ilości powierzonych jego staraniom chorych, może zająć się niemi więcej,

nergicznej bohaterki. Samego „krzywoprzysięcę” bardzo pięknie zaprezentował p. Martinelli, aktor dramatyczno-charakterystyczny, przypominający naszego Rapackiego. Grał on wielką i arcytrudną rolę tytułową, w której trzeba było przebiec całą skalę uczuć, utrzymując się w zasadniczym, realnym nastrój. Doskonale stworzył artysta suchą, kościstą postać starego egoisty, chciwca, skamieniałego w uporze, wijącego się w męczarniach sumienia. Kruczków, fałszywej religijności używa on, żeby przygluszyć głos prawdy wewnętrznej.

Artysta nie zapominał ani na chwilę, że bohater jego jest chłopem, i trzymał grę swoją w karbach prawdy bardzo dobrze odczutej. Ani cienia patosu lub deklamacji, tak częstej u aktorów niemieckich. Postać rosła w naszych oczach, aż do chwili, w której wyobraźnia, targnięta wyrzutami sumienia, spowodowała wewnętrzne wzburzenie tak gwałtowne, że samo zabija zbrodniarza. W ostatnich chwilach aktor zgrzeszył kilku nieestetycznymi pozami, które bez szkody dla prawdy możnaby usunąć. W całej roli wykazał, jak w figurach współczesnych, kreślonych realnie, można skoncentrować dramatyczną siłę, pomimo naturalnego tonu. Tego rodzaju rolę w dramacie zarówno ludowym, jak salonowym i mieszczańskim, mogą być wdzięcznym polem dla wykonawców, którzy w sztuce aktorskiej zdolni są przełamać formułki, tworzyć żywotnie i realistycznie. Potrzeba tylko, żeby autorowie dramatyczni zerwali stanowczo z szablonami francuskiego mieszczańskiego dramatu, który obecnie kona na bezkrwistość.

I nasi autorowie powinni pamiętać, że jednym z głównych warunków powodzenia sztuk na scenie są dobrze kreślone postacie, które wykonawcom dają pole do popisu. Sztuka bez dobrych ról pada zawsze, chyba, że ją podratują efekty dekoracyjne. W utworach współczesnych, rolę nie powinny być zbiorem teatralnych efektów, ale wizerunkiem żywych ludzi, oryginalnie zaobserwowanych i pu-

z czego wypływa dla pacjentów korzyść oczywista. Pozwoliło to również na utworzenie stacji meteorologicznej, pozostającej pod opieką dra Sacewicza, gdzie przez rok cały prowadzone są tak potrzebne dla zdrowisk spostrzeżenia klimatyczne. Goście kąpielowi z krótkich biuletynów dziennych dowiadują się trzy razy dziennie o stanie podniebia w Nałęczowie, a nauka na dłuższych spostrzeżeniach, dzięki dokładnym przyrządom, zyskać może bardzo wiele.

Pod tym względem Nałęczów wyprzedził wszystkie nasze zdrowiska, które copędzej iść za jego przykładem powinny, inaczej, jak dotąd, prócz empirycznych danych, nie o klimacie naszych zdrowisk wiedzieć nie będziemy.

Kończąc te słowa kilka, sumuję wrażenia, jakie świeżo wynoszę z Nałęczowa, i widzę z przyjemnością, iż plusy przeważają. Zakład jest dziś w pełni rozwoju i to rozwoju stałego; o ile dawniej był bardzo miłym miejscem letniego odpoczynku, o tyle dziś jest poważnym zakładem wodoleczniczym i kąpielowym, prowadzonym umiejętnie i z całą powagą. Szybki swój rozkwit, bo zakład zaledwie od lat 12-tu istnieje, Nałęczów zawdzięczał poprzednio zarówno swemu uroczemu położeniu, jak opinii, iż bawić się tam można do woli. Był okres zabaw, rozrywek goniących za sobą, ożywionych, zawsze mile widzianych. Jeżeli opinia ta w oczach nieleczącej się a żadnej tylko zabaw publiczności była nader pochlebna, ciążyła ona na sercu tym, co rozwój zakładu, nadewszystko mieli na względzie. Słusznie obawiano się, iż przy rozwoju tego kierunku, a zmiennem usposobieniu publiczności, zakład szybko może upaść. Nałęczów więc trwalsze dać mu podwaliny. Zabaw na razie nie usunięto, ale nie zwracano już na nie tak wielkiej uwagi, natomiast skupiono siły nad rozwojem zakładu; Nałęczów stał się miejscowością kuracyjną. Wyszło to mu na dobre; braki, usuwane stopniowo, przekonywały lekarzy, iż kuracja w Nałęczowie prowadzi się sumiennie i dobrze, że chorzy znaleźć tam mogą prawdziwą opiekę, zaufanie do zakładu wzrosło, a wraz z niem napływ chorych. Dziś zakład zabaw urządził mało, są jednak co tydzień reuniony, są koncerty (między innymi niedawno Michałowskiego i Barcewicza, a wkrótce panny Babińskiej i p. Melcera), które nie stanowią już celu, ale środek konieczny. Chorzy mają spokój, a zakład dobrą u ludzi rozsądną opinię. Życzymy mu w tym kierunku dalszego rozwoju, a drugi ten w kraju zakład wodoleczniczy i kąpielowy przy nieustających usiłowaniach dojść może do wielkiego rozkwitu.

Dr. J. Z.

Psy w armji.

Kölnische Volkszeitung ciekawie podaje szczegóły co do sposobów tresowania psów polowych w armji niemieckiej.

Przedewszystkiem wymaga się od czworonożnych rekrutów, co tak dla tresujących, jak i tresowanych niemałe przedstawia trudności, aby umiały milczeć.

Ciężkie to zadanie służyć w psie wrodzony mu pochop

szczonych w ruch dramatyczny bez jasełkowych sprężyn.

Trzy inne wieczory, podczas ostatniego pobytu w Wiedniu, spędziłem w Burgtheatrze. Chociaż głośna ta scena nie stoi obecnie u zenitu swej chwały, jednakże panuje w niej atmosfera, godna świątyni w wielkim stylu.

Jak tu publiczność umie cenić swoje arcydzieła! Trzeba było widzieć skupienie i zajęcie jakim słuchano „Egmonta” Göthe’a. Pomimo wysokiej piękności tragedja ta jest tak odległa od dzisiejszego typu dzieł scenicznego, tak mało ma efektów dla mas, że potrzeba publiczności, ceniącej arcydzieła literackie, aby dla niej taki wieczór był biesiadą artystyczną.

My zapewne nieprędko dojdziemy do tego, gdyż wprowadzanie arcydzieł wielkiej poezji na scenę poczytywane bywa czasem za grzech śmiertelny. Godnym naśladowania jest spokój i powaga, z jakimi publiczność Burgu słucha arcydzieł. Nie wylęcza to bynajmniej żywego zainteresowania się sztuką. Dosyć spojrzeć chwilę dokoła po sali; nigdzie miny kwaśnej lub zblazowanej, która zdaje się mówić, jak to u nas bywa: „jestem tu z łaski, bo nudzi mnie ta szopka”. Szczególniej miłe wrażenie robią twarze młodych pięknych wiedeńskich, które słuchają z namaszczeniem, zarazem wesoło, „gemüthlich”. Uznaje dla gry artystów wyraża się tu szczerem, ale krótkim oklaskiem podczas aktu i po zapadnięciu zasłony. Żaden artysta nie wychodzi się kłaniać na front sceny, żadna aktorka nie robi zalotnych minek do krzesel lub paradyżu.

Ten zwyczaj zachowywany jest tylko w Burgtheatrze, a jednak najbardziej odpowiada on poczuciu godności aktorskiego zawodu. Tylko artyści, występujący gościnnie, mają tu prawo pod kontrolą reżysera wyjść przed kurytę i odpowiedzieć ukłonem na oklask publiczności, dopiero jednak po skończonym akcie. Zapatrując się na ten dobry przykład, wartoby u nas

do szczerkania i doprowadzić go do takiego panowania nad sobą, aby w żadnych okolicznościach, nawet wobec nieprzyjaciela, nie ujął, a co najwyżej stłumionym warzeniem ostrzegł o zbliżaniu się tego ostatniego. Bywają psy tak pojętne, iż i w tym wypadku zupełną zachowują niemotę, spostrzeżenia swoje wyrażając ruchami.

Pies wogóle dużo posiada zdolności tłumaczenia się za pomocą mimiki; szczególnie ruchy ogonem prawie że możemy mu zastępować.

Najtrudniejszą częścią tresury stanowi wpojenie w psa przekonania, iż pies, jakkolwiek białym byłby, złotym, brunatnym czy czarnym, wielkim czy małym, psem jest zawsze, człowiek zaś, stosownie do barwy odzienia, nieprzyjacielem bywa lub przyjacielem. Potrzeba owego subtelного rozróżniania barw na razie wyprowadza zupełnie z równowagi psa głowę. Przyczyna się jednak do tego zwolna następującym sposobem:

Przeznaczeni do tego żołnierze niemieccy, przez czas jakiś występujący w mundurach armij zagranicznych, wszelkimi możliwymi sposobami starają się psom dokuczyć, łajac je w językach cudzoziemskich. Prześladowane psy nawiązują niebawem do rozpoznawania mundurów wrogich sobie, a że w ogóle zwierzęta to mściwe, uczucie nienawiści zakorzenia się w nich silnie. Pies taki, a najmniejszej to nie ulega wątpliwości, rzuci się zawsze na człowieka w podejrzany mundurze, oczywiście, jeżeli go w biały dzień napotka, nocą, zmuszony jedynie opierać się na węchu, zachowałby się zapewne inaczej. Trudność to, której dotąd mistrze tresury nie pokonali jeszcze.

Przypuściwszy jednak, iż szczegół ten na zawsze pozostanie słabą stroną psiej edukacji, to i tak usługi, jakie psy polowe oddać są w stanie nocą, wcale poważnych dochodzą rozmiarów. Na przednich strażach wyczuwają każdy ruch podejrzany daleko wcześniej, niż zdolni to są uczynić żołnierze, ostrzegają więc w porę o niebezpieczeństwie, którego rodzaj i rozmiary łatwiej już następnie sprawdzić.

O ile łatwo jest stosunkowo ułożyć psa do służby forpoczowej, o tyle trudniej używać go w przesyłaniu depesz. Pies wrodzony jest leniuchem, idąc gdzie, co chwila zatrzymuje się po drodze, sporo więc kosztuje czasu i cierpliwości oduczenie go od przystawania za byle przyczyną i zbaczania z właściwego kierunku. Gdy pies przywykł już przebiegać nocą daną przestrzeń tam i z powrotem, bez opóźniać się i błagań, lepiej go zawsze w tej tylko porze doby używać, za dnia bowiem daleko mu się trudniej z zadania wywiązać. Przekonano się nadto, że w działach tym tresury korzystniej posługiwać się sukami, tak, iż psy polowe tworzą tu rodzaj oddziału amazonek.

Pierwszą rzeczą, której czworonożny wysłaniec z depeszami wyczuć się musi, jest baczne wystrzeżenie się oka nieprzyjacielskiego. Wrodzona w zwierzęciu tem obawa przed obcymi, czy też wstręt do nich, ułatwia wielce zadanie. Pies, idący z depeszą, na widok nieprzyjaciela, ukrywa się wnet, czy to w rowie przydrożnym, czy za płotem, i dopiero po przejściu wroga, ze zdwojoną szybkością, pełnym galopem biegnie do celu, jakgdyby chciał czas stracony odzyskać.

Psy polowe niemieckie noszą lekkie żelazne obroże, do

znieść przynajmniej zwyczaj kłaniania się aktorów publiczności w czasie aktu, co fatalnie psuje złudzenie i traci komedjantwem.

Wracając do „Egmonta”, wypada mi podnieść przedewszystkiem wykonanie zbiorowych scen mieszczańskich, które szły doskonale, z werwą, ruchem, rozmaitością układu i poczućm ruchu mas. Reżyserji nie chodzi widocznie o to, żeby masa była wielką, aby imponowała krzykiem i hałasem, ale o to, aby ruszała się żywo, prawdziwie i karnie. Doskonale też sprawiali się mieszczańscy holendercy pod wodzą takich artystów, jak Baumeister albo Thimig, którzy grali z pietyzmem drobne rolki na tle gromady. W ogóle sceny zbiorowe przeprowadzone zostały z wielką rozmaitością i utrzymaniem właściwego tonu każdego epizodu. Znać tu było rękę dobrego instruktora, który specjalnie wypracował te trudne sceny, wymagające osobnych prób i szczegółowych informacji. Rozumie się, że możliwym jest to tylko przy odpowiednim podziale pracy reżyserkiej, bez którego dzisiaj żadna pierwszorzędna, a nawet drugorzędna scena za granicą obyć się nie może.

Nawiasem dodam, że niezależnie od głównego kierownika, w Burgu pracę inscenizacyjną prowadzi sześciu reżyserów. Główny kierownik wybiera nowości, rozdziela rolę, a każdy z reżyserów dostaje sztukę gotową, obsadzoną na półroku przed terminem jej wprowadzenia na scenę. Ma się rozumieć, że ma wtedy czas na życie się ze sztuką i obmyślenie najmniejszych szczegółów wystawy. Ma się rozumieć, że tylko bogaty teatr nadworny może sobie pozwolić na tak szczegółowe rozgraniczenie funkcji i po dział pracy, które zresztą w mniejszym lub większym stopniu są koniecznym warunkiem istotnie artystycznego prowadzenia każdej większej sceny.

(D. n.)

Józef Kotarbiński.

których, w woreczkach skórzanych, przywiązują się depe-
sze; w koszach, w ten sam sposób przymocowanych, prze-
noszą amunicję i żywność.

Nie łatwo jest również przyzwyczaić psa do strzałów,
których lęka się instyktownie, szczególnie strzałów arma-
tnych. Najodważniejszy na ogół pierwszy raz zmyka,
gdzie pieprz rośnie. Dużo czasu potrzeba, zanim oswoi
się z hukami armat, co gdy jednak raz nastąpi, znosi wy-
strzały bez najmniejszego wrażenia.

Gatunek psów, szpicami zwanych, okazał się w armji
niemieckiej najpodatniejszym w tresurę, i inteligencja ich
i siła muskułów wyróżnia je ponad inne. Szczególniej szar-
o zabarwione okazały się praktycznymi, przesuwają się
bowiem przed linią nieprzyjacielską prawie niepostrze-
żone.

Jan Bungartz, głośny w tresowaniu psów polowych,
obniżył nieco ostatnimi czasy opinię szpiców na korzyść
szkockich psów owczarskich, zwanych w ojczyźnie Collie.
Odnaczać się one mają nadzwyczajnym zmysłem orjent-
owania się i siłą przywiązania i wierności.

W służbie sanitarnej także pies oddaje niemałe usługi.
Zrećnie bardzo wyszukuje rannych, donosi im wodę, wód-
kę i inne środki wzmacniające, zawiadamia o chorych
służbę sanitarną i zaprzęganym bywa do wózków z ran-
nymi.

Zapał, z jakim oddaje się wymienionym czynnościom,
w podziw niekiedy wprowadza. (==)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

= *Petersb. wiad.* donoszą, iż w radzie państwa
przyjęto w zasadzie projekt obowiązkowego ubez-
pieczenia państwowego zasiewów.

= *Grażdanin* dowiaduje się, jakoby projekt usta-
nowienia podatku dochodowego został zaniechany,
jako nie na czasie.

= Według informacji gazety *Grażdanin*, pogłoski
o przyłączeniu do ministerjum komunikacji niektó-
rych departamentów ministerjum finansów wraz ze
zmianą nazwy ministerjum na „ministerjum handlu
i komunikacji” nie mają podstawy, ponieważ projekt
powyższy został przez wyższe sfery rządowe
odrzucony.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż w ministe-
rjum komunikacji powstał projekt zorganizowania
na kolejach specjalnych posad naczelników pociągu.
Pod władzą tych osób, posiadających odpowiednie
wykształcenie techniczne, znajdowałaby się cała służ-
ba pociągowa.

= W *Praw. wiest.* zamieszczono rozporządzenie o
wydawaniu pasażerom, którzy nie zdążyli wykupić
biletu, świadectw tymczasowych na przejazd bez biletu
do stacji, gdzie z powodu dłuższego postoju pa-
sażer może nabyć sobie bilet. Świadectwa, o których
mowa, wydaje naczelnik stacji lub jego zastępca.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż opracowa-
ny został program zajęć ogólnego zjazdu hodowców
owiec, który odbyć się ma podczas nadchodzącej zimy
w Petersburgu. Program obejmuje cały szereg kwe-
styj, związanych z hodowlą owiec i handlem wełną.

= Zarządy tutejszych kolei otrzymały instrukcję,
odnoszącą się do prerogatyw służbowych na wszyst-
kich kolejach inspektorów, nowo utworzonej przy
ministerjum komunikacji głównej inspekcji, pozo-
stającej pod kierunkiem pułkownika Wendrycha,
głównego inspektora kolejowego.

= Z pomiędzy kilku firm fabrycznych, które zło-
żyły oferty na dostawę 112-tu wagonów osobowych
I i II-jej klasy dla kolei wiedeńskiej, jako przedsta-
wiającej najkorzystniejsze warunki, utrzymały się:
przy dostawie 44-ch wagonów II-jej klasy wrocław-
ska fabryka wagonów i przy dostawie 68-miu wago-
nów I i II-jej klasy akecyjna fabryka wagonów w Ry-
dze, za ogólną cenę rs. 1,070,000.

= Inspektorowie podatkowi rozesłali do wszyst-
kich właścicieli przedsiębiorstw niegildyjnych listę
opłat dodatkowych. Jeżeli więc w ciągu miesiąca
od daty ogłoszenia w *Warsz. Gub. Wied.* opodatko-
wani nie złożyli opozycji przeciwko przesłanym im
listom, będą obowiązani należne od nich opłaty
wnieść w całej rozciągłości. Zarazem nadmieniono,
że nieotrzymanie zawiadomień, jeżeli tylko są zacho-
wane przepisy zawarte w §§ 63 i 65 i strukcji, nie mo-
że stanowić powodu przedłużenia miesięcznego ter-
minu, pozostawionego dla wnoszenia opozycji.

= Stosownie do otrzymanego rozporządzenia de-
partamentu kolejowego, na stacjach: Sosnowice, Gra-
nica i Aleksandrów, zaprowadzona będzie niebawem
rewizja sanitarna pasażerów, jadących z zagranicy
oraz dezynfekcja bagażu, a to wskutek rozwijają-
cej się epidemii na zachodzie.

= W dniu 24-ym grudnia r. z. ministerjum spraw
wewnętrznych wydało nowe przepisy dotyczące or-
zrymywania za pośrednictwem władz gminnych ko-

respondencji wartościowej i zwyczajnej, adresowa-
nych bezpośrednio lub też na imię urzędników gmin-
nych z poleceniem oddania włościanom. O ogłosze-
niu rzeczonych przepisów gubernatorowie w Kró-
lestwie Polskiem bezzwłocznie zawiadomili gminy, w
gubernji zaś siedleckiej rozesłano do zarządów gmin-
nych księgi sznurowe kontroli nad rzeczoną kore-
spondencją. Obecnie wszakże dział ministerjum
spraw wewnętrznych zawiadamia za pośrednictwem
okręgów pocztowo-telegraficznych, iż przy wydawa-
niu rzeczonych przepisów miano na celu zaprowa-
dzenie tej kontroli w zarządach gminnych Cesarstwa,
w gub. nadbałtyckich, wreszcie w posiadłościach azja-
tyckich; w Królestwie Polskiem zaś ze względu, iż
nie było żadnych zażaleń na dotychczas używany
sposób wydawania korespondencji za pośred-
nictwem władz gminnych, pozostaje dawny porządek
rzeczy.

= *Warsz. Dniwn.* dowiaduje się, iż na miejsce
epidemii w gubernji lubelskiej udali się profesorowie
zwyczajni uniwersytetu warszawskiego: M. Czausow,
inspektor szpitali warszawskich, S. Łukjanow i pro-
sektor uniwersytetu dr. E. Przewoski.

= Przytaczamy z *Warsz. Dniwn.* ostatni biule-
tyn o przebiegu epidemii cholerycznej w gubernji lu-
belskiej: W d. 27-ym b. m. w Lublinie zachorowało
osób 7, wyzdrowiało 4, zmarło 0, pozostało chorych
12; w powiecie zachorowało osób 8, wyzdrowiało 4,
zmarło 2, pozostało chorych 59; w d. 28-ym b. m.
w Lublinie zachorowało osób 23, wyzdrowiało 1,
zmarło 8, pozostało chorych 26; w powiecie zachoro-
wało osób 8, wyzdrowiało osób 13, zmarło 4, pozosta-
ło chorych 50.

= Z rozporządzenia p. oberpoliemajstra m. War-
szawy rozlepione zostały dziś na rogach ulic plakaty
z następującem zawiadomieniem: „Środki lekarskie
dla udzielenia pierwszej pomocy przy zapadnięciu
na cholere, ułożone przez inspektorów lekarskich gub.
warszawskiej, dra Lewińskiego, m. Warszawy, dra
Troickiego, i pom. inspektora gub. warszawskiej, dra
Bazylewicza-Kniażykowskiego: 1) Mięta pieprzowa
(herba menthae piperitae 3ij) naparzyć łyżeczkę na
szklankę i dać wypić na gorąco przy osłabieniu i
mdłościach; 2) Olejek rycynowy (Oleum ricini 3ij),
łyżkę stołową na raz przy bólach i wzdęciu brz-
cha; 3) Krople walerjanowe (Tinctura Valerianae
aetherea 3ij), od 20 do 30 kropli przy kureczach żołąd-
ka i obfitych wymiotach; 4) krople Inozimecowa
(Guttae Inozimecovi 3ij) od 10 do 30 kropli przy wy-
miotach, rozwolnieniu i kureczach żołądka; 5) Pro-
szki wymiotne (Vomitorium; Rp.: rad. Ipecacuanhae
3j, dent. tal. dos Nr. 12). Dorosłym cały proszek,
dzieciom od 1/4 do 1/2 proszku, w początku choroby,
aż do złościwych wymiotów podawać co kwadrans;
6) proszki rozwalniające (pulveres laxantes, Calomel.
gr. j, Sacchari albi gr. X, dent. tal. dos Nr. 12) doro-
słym cały proszek, dzieciom od 1/4 do 1/2 proszku co
godzina przy obfitych wymiotach i stolcach ryżowa-
tych; 7) synopizma (Papier Rigollot Nr. 12) przy
kureczach żołądka przyłożyć na dółek sercowy; 8) spi-
rytus do wcięcia (Spiritus compositus (Tinct. Capsi-
ci annui, spir. sinapeos, spir. 3ij). Wcierać w górną
część brzucha łyżkę stołową przy obfitych wymio-
tach i kureczach; 9) roztwór kwasu karbolowego (so-
lutio acidi carbol. (5%) do dezynfekcji odchodów;
10) stężony ocet (acetum concentratum (30%) dawać
do włączania i rozcierać skronie przy osłabieniu i om-
dleniu; 11) spirytus kamforowy (spiritus camphora-
tus) jako środek pobudzający przyjmuje się w
wnetrz w razie upadku sił od 10 do 15-tu kropli do
kieliszka wody; 12) kwas solny (acid. muriat. dilut.)
5 kropli na szklankę przegotowanej wody, pić łyżka-
mi drewnianymi lub kieliszkami.

= W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono, co na-
stepuje: „W obrębie cyrkulu lazienkowskiego został
ujęty Michał Cepiński, jako powożący dorożką nr.
679 w stanie niebezpiecznym i nieposiadający dokumen-
tu na prawo powożenia dorożki. Zarządziwszy nie-
zwłocznie wysłanie Cepińskiego do miejsca stałego
zamieszkania w powiecie grójeckim, polecam komi-
sarzowi cyrkulu pociągnąć do odpowiedzialności są-
dowej właściciela dorożki, Ołdakowskę, a jednocze-
śnie w celu zapobieżenia na przyszłość podobnego ro-
dzaju przekroczenia, poruczam komisarzom osobi-
ście, tudzież przez podwładne mi organy policji, jak
najczęściej i przy każdej sposobności sprawdzać, czy
powożący dorożkami zaopatrzeni są w bilety na pra-
wo powożenia, oraz w książeczki służbowe i dowody
legitymacyjne na przemierzanie w Warszawie.”

= W uzupełnieniu wiadomości, podanych onegdaj
o ustępach publicznych, nadmieniamy jeszcze, iż
w r. b. z powodu spóźnionej pory zbudowane będą
tylko trzy szalefy i 3 domki pomniejsze, a mianow-
icie na placach: Teatralnym, Saskim i św. Aleksan-
dra. W r. p. urządzone będą ustępy w następujących
miejscach: 1) na wirydarzu placu Zygmunt; 2) na
placu przed koleją warszawsko-wiedeńską; 3) w ogro-

dzie Saskim obok teatru Letniego; 4) w ogrodzie Sa-
skim obok gmachu giełdowego; 5) na placu Banko-
wym; 6) na placu Wareckim i 7) w ogrodzie Krasiń-
skich. Ściany wewnętrzne szalefów wyłożone będą
marmurem czarnym, posadzka zaś będzie z płyt ter-
rakotowych koloru czarnego i białego; na zewnątrz
ściany murowane nietynkowane na wysokości 6 stóp
od powierzchni ziemi do szczytów, na których umieszcza-
ne być mają ogłoszenia. Dachy kryte będą blachą
cynkową.

= W dniu wczorajszym przyjechali do Warsza-
wy: prezes dyrekcji głównej Towarzystwa kredyto-
wego ziemskiego t. r. Tołoczanow ze Szezwawny,
prezes komisji emerytalnej rz. r. st. Frejleben z Pło-
cka, prezes radomskiego sądu okręgowego rz. r. st.
Bielousow z Radomia, wicegubernator warszawski
szambelan Gurko z Zegrza, członkowie warszawskiej
izby sądowej rz. r. st. Suchodolski z zagranicy i Mi-
kinin z Nowogrodu.

= Wczoraj po dłuższej nieobecności powrócił do
Warszawy z Solea, prezes kolegium kościelnego
ewangelicko-augsburskiego, redaktor Ludwik Je-
nike.

= Z teatru.

* Dzisiaj w teatrze Letnim „Różowe djabelki”, a
w Nowym „Lirniczka z Sabaudji”.

* Teatr Nowy daje jutro od dłuższego czasu nie-
grany wodewil „Nitouche”.

W roli tytułowej ukaże się pani Zimajerowa, wy-
stępująca po raz ostatni przed wyjazdem na dwa
miesiące.

* Tenor liryczny, p. Stehle, przybył już do War-
szawy.

Z tego powodu dyrekcja opery przystąpi do prób
z opery „Romeo i Julia”, która wkrótce będzie wzno-
wiona.

Jak już donosiliśmy, teatr Wielki otwarty będzie
w nadchodzącą niedzielę operą Verdiego p. t. „Vio-
letta”.

Wystąpią w niej: pani Klamrzyńska i p. Stehle.

* Niezależnie od prób z komedji Kazimierza Za-
lewskiego „Przed ślubem”, której wznowienie za-
powiedziano na nadchodzący piątek w teatrze Le-
tnim, artyści dramatu i komedji pod kierunkiem p.
Władysława Szymanowskiego, zajęci są codziennie
próbami z pięcioaktowej komedji Emila Augier'a
„Ubiegłe i wice”.

Komedja ta za dwa tygodnie ujrzy po raz pierw-
szy światło kinkietów.

* Wznowiona z powodzeniem dużem komedja Ba-
łuckiego „Dom otwarty” grana będzie jutro, a nastę-
pnie w sobotę.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na wido-
wiskach osób w teatrach: Letnim 386, Nowym 347;
w teatrzykach ogródkowych: Bellevue 232, Eldorado
89 i Wodewilu 291; na koncercie w Dolinie szwaj-
carskiej 189.

= Z teatrzyków.

Zachęcona powodzeniem trupa teatru lubelskiego
powtarza dalej w Wodewilu „Rycerskość wieśni-
cza”.

Z powodzeniem w operze tej występują: panna
Leichnitzówna i pp. Feliksiewicz i Malecki, nie mó-
wiąc już o zasłudze kapelmistrza, p. Kornela Nowac-
kiego.

„Markiz de Créqui” z powodu niedyspozycji jednej
z artystek teatru łódzkiego schodzi na czas pewien
z ałisa.

Dziś w Belle-vue „Żołnierze Ludwika XIII-go”.

= Środowy.

Jutrzejszy koncert symfoniczny orkiestry Buller-
jahna w Dolinie Szwajcarskiej odznacza się, jak
zwykle, doborowym programem.

Oprócz symfonji Raffi, d-dur, n. 6-ty, orkiestra
odegra Serenadę Volkmauna, Suite Hoffmana na in-
strumenty smyczkowe, a nadto utwory: Beethovena,
Mendelsobna, Ernsta i Grossmana.

= Ze sztuki.

* Na wystawę Towarzystwa sztuk pięknych świe-
żo przybyły następujące dzieła: Romana Szwoynic-
kiego „Ze snu”; Juliusza Żubera „Zakochana”; Sta-
niława Peszke, pastel „Głowa starca”; Stanisława
Heymana „Portret damy”; Ludomira Dymitrowicza
„Wnętrze kościoła św. Jana w Warszawie” roboty
akwarelowej, wreszcie Antoniego Anstena dwa pło-
tna: „Odpyw morza” i „Ja choć także pójść”.

Dział rzeźb reprezentują: Ludwika Pyrowicza „Po-
piersie gipsowe d-ra T.” i Antoniego Grycwicza or-
namentacja drzewna „Bachantka z tamburynem”.

Z ruchu sprzedażnego notujemy: hr. P. zakupił
Wacława Szymanowskiego „Z kościoła”; p. K. — Wła-
dysława Kipmana „Krajobraz”; p. Fr. Zakrzewski —
Feliksa Brzozowskiego „Foksal”; a p. W. Łopuszyń-
ski — Józefa Puacza „Zakonnik”.

Album heliograficzne, stanowiące premjum za
rok bieżący, wkrótce przybędzie do Warszawy i tym

członkom, którzy opłacili już składkę, bezzwłocznie będzie rozdane.

= Przeniesienie zwłok.

W dniu wczorajszym, po odprawieniu nabożeństwa żałobnego w kaplicy przedpogrzebowej przy cmentarzu powązkowskim, odbyło się przeniesienie z katakumb i pochowanie do grobu familijnego zwłok s. p. Jana Tatarkiewicza.

Obchodowi pogrzebowemu, oprócz rodziny i krewnych, towarzyszył nieliczny zastęp wielbicieli zasług i talentu zbyt wcześnie zmarłego artysty, a jeszcze mniejsze, niestety, grono koleżanek i kolegów.

= Ociemniiali.

Instytut głuchoniemych i ociemniarych wypracował nader zajmujące szczegółowe dane, dotyczące liczby niewidomych w Królestwie Polskim.

Na ogólną liczbę 8,256,562 mieszkańców, przypada niewidomych 5,353, co na jeden 1,000 stanowi osób 21.

W Rosji europejskiej niewidomych na 1,000 mieszkańców przypada 63, t. j. 3 razy więcej, niż w Królestwie.

Stan familijny, w jakim znajdują się niewidomi w Królestwie, jest następujący: kawalerowie i pan-ny osób 1,846, żemężni i mężatki—2,207, wdowy i wdowcy—1,258; rozwiedzeni—38, stanu niewiadomego—4.

W liczbie ogólnej ślepych z urodzenia—489.

Z ogólnej liczby 5,353 niewidomych z własnych funduszy utrzymuje się 795 osób; niemających żadnych środków utrzymania—756, reszta znajduje się na opiece rodziny lub rządu.

Zebrane niewidomych 1,353.

Pod względem zajęcia rozdzielają się niewidomi, jak następuje: mężczyźni—rolników 24, rzemieślników (stolarze, bednarze, szewcy, tkacze, kołodzieje, śluszy, kupecy, śpiewacy)—33, muzykę uprawia—54; są to po większej części b. wychowanci instytutu; innych zajęć osób 7, pomiędzy nimi jeden nauczyciel miejski.

Reszta niewidomych mężczyzn, t. j. 2,598 osób pozostaje zupełnie bez zajęcia.

Co się tyczy niewidomych kobiet, gospodarstwem zajmuje się 4, rzemiosłem 12 i służy 4, a reszta, t. j. 2,618 osób pozostaje bez zajęcia.

Z cyfr tu przytoczonych widać najwymowniej, jak niezbędną jest dla niewidomych nauka rzemiosła, który zamiast stawać się ciężarem społeczeństwa, mogą być pożytecznymi jego członkami.

= Urządzenia sanitarne.

Wagony sanitarne na kolei wiedeńskiej zostały już urządzone w liczbie 20-tu, a ponieważ potrzebne są takie wagony i dla pociągów gospodarczych, więc uchwalono jeszcze 15 brankardów na sanitarne przerobić.

Łóżka żelazne w takich wagonach mają druciane materace, przykryte gumowymi prześcieradłami.

Apteczki w pociągach, w myśl wywieszonego ogłoszenia, od wczoraj już zostały zaprowadzone.

W ogóle kolej wiedeńska na urządzenia sanitarne, włączając i budowę baraków, wydatkuje około 100,000 rs.

Utworzono nawet przy wydziale gospodarczym specjalną sekcję sanitarno-choleryczną, której kierownictwo objął p. Jan Diermajer.

= Środki zaradcze.

Jak wiadomo, do Łodzi przyjeżdżają dość często agenci handlowi z różnych miejscowości Cesarstwa, a zwłaszcza z Kaukazu.

Otóż miejscowy komitet sanitarny na onegdajszym posiedzeniu, w myśl wniosku p. Wizbeka, postanowił, aby na przystanku Andrzejów za Koluszkami zarządzić dezynfekcję pasażerów.

W tym celu wszyscy jadący do Łodzi będą się musieli legitymować, zkad wyjechali.

Nad osobami, przybyłymi z miejscowości dotkniętych cholera, zostanie rozciągnięty dozór sanitarny i rzeczy takich pasażerów będą skrupulatnie dezynfekowane.

= Okradziony.

Złodzieje kolejowi na wielkich traktach europejskich nie przestają grasować, czego dowodem okradzenie p. Janusza Stolińskiego, obywatela ziemskiego, powracającego z kuracji, odbytej w Bad-Elster, na pograniczu Czech i Saksonji.

Pan S., mając się spotkać z krewnym w Lipsku, zatrzymał się tam całą dobę i wieczornym pociągiem podążył do Drezn, zamierzając później wprost już na Wrocław powrócić do kraju.

W wagonie znalazł dwie osoby, rozmawiające o cholery.

Jeden z współpasażerów przedstawiał się jako lekarz, posiadający cudowne krople, które, wniezione do wody lub koniaku, stanowią niezawodną prezerwatywę.

Pan S. również wniósł się do tej rozmowy i na

stacji w Dreźnie chętnie wypił kieliszek koniaku z trzema kroplami.

Rzekomy lekarz dalej jechał w kierunku Wrocławia.

Widocznie krople zawierały narkotyk, albowiem p. S. usnął twardo i obudził się dopiero w Wrocławiu z bólem głowy oraz osłabieniem całego organizmu.

Tam spostrzegł brak pugłaresu, zawierającego 700 rs. w sturublowych banknotach, jak również kosztownego, złotego chronometru z dewizką.

Złodziej-usypiacz, podług orzeczenia konduktora, wysiadł w Zgorzelicach (Görlitz).

Pan S. trzy dni przeleżał w Wrocławiu i dopiero wczoraj powrócił mocno jeszcze osłabiony.

Poszukiwania złodzieja odbywały się, lecz przy wyjeździe p. S. na żaden ślad łotra jeszcze nie natrafiono.

= Kradzież.

Zamieszkałemu przy ul. Śliskiej pod nrem 21 Dawidowi Flamowi, skradziono różną garderobę wartości 100 rs.—Zamieszkałemu przy ul. Elekoralnej pod nrem 41 Bolesławowi Biernackiemu skradziono garderobę i bieliznę wartości 113 rs.—Ze sklepu Suckowa przy ul. Twardej pod nrem 3, skradziono towarów różnych na sumę 120 rs.—Z mieszkania Libera Beno przy ulicy Dzielnej pod nrem 5, skradziono garderobę i bieliznę wartości 100 rs.—Zamieszkałemu przy ul. Żelaznej pod nrem 85 Moszkowi Kirsbaumowi, skradziono gotówkę 70 rs. i zegarek złoty, ogółem strata wynosi 105 rs.—Z kantoru fabryki br. Henneberg przy ul. Wolskiej pod nrem 17, skradziono gotówkę 80 rs. w papierach i drobną monetą kilka rubli.

= Gwałtowny.

Wczorajszego wieczora Walenty Bańkowski, powróciwszy do domu pod nrem 34-y przy ul. Prostej w stanie podchmielonym, wszczął kłótnię, a następnie bójkę ze współlokatorką swoją, Marianną Dąbrowską.

Kiedy Dąbrowska usiłowała wybić do sieni, Bańkowski począł ją bić tępem narzędziem w głowę dopóty, dopóki nie zaczęła stracić przytomności.

Ciężko ranną odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus, Bańkowskiego zaś aresztowano.

= Zbrodniczy napad.

Nocy dzisiejszej Andrzej Erfort, doręcznik zamieszkały pod nrem 50-y na Podwalu, w przejeździe przez ulicę Dobrą został niespodzianie napadnięty.

Jakiś człowiek wskoczył do dorożki i pchnął Erforta nożem w lewy bok.

Ranny, odwróciwszy się, poznał Antoniego Mazurkiewicza z pod nru 9-go przy ul. Mostowej, z którym od dłuższego czasu pozostawał w stosunkach nieprzyjaznych.

Mazurkiewicz nieraz się odgrażał, że Erforta zabije.

Na krzyk zranionego dorożkarza jeden z przechodniów podążył z pomocą, drudzy poczęli gonić uciekającego zbrodnicę.

Mazurkiewicz stawiał zacięty opór, lecz został obezwładniony.

Rana Erforta okazała się głęboka, lecz nie jest dla życia niebezpieczna.

= Dzieciobójczyni.

Kilka osób, przechodzących wczorajszego wieczora na rogu ulic Zgoda i Marszałkowskiej, dostrzegło jakąś kobietę, usiłującą podrzucić kilkumiesięczne niemowlę.

Później przekonano się, że nikczemna matka dusiła dziecko, które z trudnością zostało do zmysłów przyprowadzone.

= Zbrodniarkę zatrzymano.

W kancelarii cyrkulu Nowoświeckiego zeznała, że nazywa się Franciszka Iwanowska.

= Utonięcie.

W dniu wczorajszym dwaj chłopcy: 15-letni Tomasz Jaszczuk i 14-letni Ludwik Ptasinski, synowie rybaków z pod Żerania, popłynęli łódką w dół Wisły.

Łódka była uszkodzona i kiedy chłopcy znaleźli się na środku rzeki, woda poczęła wdzierać się gwałtownie i łódź niebawem zatoniła.

Jaszczuk zdołał szczęśliwie do brzegu dopłynąć, towarzysza zaś jego, porwany prądem, zniknął mu z oczu.

Pomimo usilnych poszukiwań, nawet zwłok Ptasńskiego nie odnaleziono.

= Pożary.

W uzupełnieniu notatki, podanej rano o pożarze przy ulicy Świętojerskiej, nadmieniamy następujące szczegóły.

Wartość spalonych komórek od strony ul. Koźlej wynosi 2,000 rs., materiał stolarski Jaworskiego 400 rs., zniszczone narzędzia fabryki Wiktora Lilpota 1,000 rs., Feinkind, właściciel fabryki wysywek, oblicza swą stratę, głównie z powodu zalania wodą, na 1,000 rs., wreszcie szkody zrządzone pod nrami 31-y i 33-im przy ulicy Freta wynoszą kilkadziesiąt rubli.

Nocy dzisiejszej pod nrem 39-y przy ulicy Gęsiej wynikił pożar w piekarni.

Pod nrem 387-y przy ul. Moskiewskiej zapaliły się schody i podłoga, wskutek spadnięcia wiszącej lampy naftowej.

W obu tych wypadkach domownicy bez wzywania straży ogień stłumili.

+ Wakacje w seminarjum duchownym w Lublinie.

na mocy rozporządzenia JE. ks. biskupa Jaczewskiego przedłużone zostały do d. 1-go października.

+ Na kurs filozoficzny w seminarjum duchownym lubelskim, po zdaniu egzaminu wstępnego, przyjęto 34 kandydatów.

+ Parcelacja.

Przy pomocy pożyczki banku włościańskiego włościanie zakupili z ogólnej przestrzeni dóbr p. Stanisława Lindaua Rembielice Szyszków, w pow. częstochowskim, 1,559 morgów za sumę rs. 88,662. Bank włościański udzielił na ten cel pożyczkę w sumie rs. 47,750.

Zapowiadają ożywienie się ruchu parcelacyjnego z powodu dobrego w r. b. urodzaju.

+ Echo łódzkie.

W dniu wczorajszym, jak nas informuje korespondent łódzki, grono lekarzy tamiecznych, pod przewodnictwem d-ra Lohrera, obradowało nad środkami ratunkowymi na wypadek epidemji.

W toku obrad zdecydowano między innemi podział miasta na 8 rewirów *vel* stacyj lekarskich, z których każda otrzyma po ośmiu lekarzy dla obsługi i perjodycznego pełnienia rewirów nocnych.

Jednocześnie uchwalono zaprowadzenie kwarantanny obserwacyjnej w Koluszkach dla wszystkich osób, przybywających z gubernji lubelskiej i z okolic epidemją zagrożonych.

W samej Łodzi większość baraków cholerycznych jest już na ukończeniu; podobny barak buduje kolej fabryczno-łódzka.

Podobne wieści nadchodzą z Piotrkowa.

Łódzkie Towarzystwo dobroczynności świeżo opublikowało sprawozdanie z odbytej w dniach 31-y m. i 1-y m. b. m. zabawy fantowej w parku Kwela, która, po odtrąceniu 1,495 rs. 7 kop. kosztów, dała w rezultacie czystego zysku 3,708 rs. 8 k.

Kolej fabryczno-łódzka projektuje kilka nowych udogodnień w celu rozszerzenia stacyi Łódź.

Jednym z nich ma być zamierzone przeprowadzenie nowej boczny od stacyi wzdłuż wschodniego krańca miasta do ulicy Średniej.

W poniedziałek teatr w Łodzi dał wielce ciekawy i pomysłowo ułożony spektakl deklamacyjno-wokalny w Helenowie, na estradzie orkiestralnej, ze współudziałem goszczącej w Łodzi p. Adolfiny Zimajerowej i primadonny operetki łódzkiej, p. Bronikowskiej.

Przedstawienie poniedziałkowe, złożone z kilkunastu numerów deklamacyjnych i wokalnych, cieszyło się zasłużonym powodzeniem.

Spalony przed półrokiem gmach fabryczny p. Lewkowicza został odbudowany i w znacznej części przebudowany.

Jedynie pawilon frontowy pozostał niezmieniony.

Wydzierżawili go obecnie przemysłowcy tutejsi: pp. Pastor i Ranke i zakładają przedsiębierstwo.

Pawilon centralny, mieszczący dawniej tkalnię p. Tykocinera, wynajął obecnie p. Wizbek i, przebudowawszy odpowiednio, zamienia na wielki skład bawełny.

Część trzecią gmachu wydzierżawił p. Witkowski na skład.

Z sąsiedniego Zgierza donoszą, iż w tych dniach spłonął tam skład wełny i stajnie w zabudowaniach fabrycznych firmy wełnianej Loder i Krusche.

Straty, spowodowane pożarem 27-miu stodół na Starem Mieście, według przypuszczalnych obliczeń, wynoszą przeszło 30,000 rs.

Budynki ubezpieczone były na 8,000 rs.

W skutek od tygodnia panujących upałów, dochodzących do 38° Réaumura, w mieście zdarzyło się wiele wypadków porażenia słonecznego.

Dotychczas słyszeliśmy o 10, z których trzy zakończyły się śmiercią.

Przykrość gorąca powiększa niedbałe polewanie ulic miejskich, wskutek czego brudny pył kłębami unosi się w powietrzu, zasypując oczy i usta przechodniom.

Zważywszy, iż w tworzeniu się kurzu na ulicach łódzkich główną rolę odegrywają części stałe nieczystości ryzstokowych, pojmiemy, ile zabójczych miazmatów wdychają mieszkańcy bawelnianego grodu za każdym najlżejszym nawet powiewem wiatru.

+ Echo kaliskie.

Korespondent nasz donosi pod datę d. 26-go b. m. „Ogólne zebranie tutejszej dyrekcji szczegółowej Towarzystwa kredytowego ziemskiego powołało na prezesa, w miejsce zmarłego s. p. Romana Mieleckiego i do czasu przyszłych wyborów, p. Zygmunta Wyganowskiego, właściciela w i Warszówka.

Pogrzeb s. p. Mieleckiego odbył się d. 23-go b. m. przy bardzo licznej współudziale władz miejscowych, obywateli okolicznych i mieszkańców Kalisza.

Po dwóch przeszło tygodniach dokuczliwego, bo dochodzącego do 30° R. upału, temperatura ochłodziła się dzisiaj i niebo spochemurniało, ale deszczu nie ma dotąd.

Pojutrze odbędą się na torze noskowskim wyścigi cyklistów; zapowiadany jest udział gości z Warszawy, Łodzi i Wrocławia.

W ostatnich dniach zdarzyło się u nas cztery pożary, dzięki jednak szybkiemu stawieniu się na miejscu i energii ochotniczej straży ogniowej, zakończyły się na drobnych szkodach.

Poruszona przez Towarzystwo kolei podjazdowych w Petersburgu myśl wybudowania kolei wątkotorowej z Łodzi do Kalisza, przyjęta została przez tutejszych mieszkańców z pewnem niedowierzaniem.

Zapisy, w każdym razie, na żądane przez Towarzystwo 200,000 rs. zarwarantowane przez tutej-

szych obywateli zostały, pod warunkiem jednak użycia tej sumy jedynie na kolej kaliską.

W tych dniach, po długiej chorobie, zmarł długoletni prezes dyrekcyj szczegółowej Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Kaliszu, Roman Mielecki, jeden z pierwszych prezesów naszego Towarzystwa dobroczynności w wieku 79 lat.

Wytwornie uprzejmy, z umysłem żywym i wykształconym, o pięknej, wyniosłej postawie, odpowiednio reprezentował on instytucję kredytową ziemską.

Rozlepione po rogach ulic afisze zapowiadają na przyszłą niedzielę uroczyste otwarcie nowego toru i wyścigi naszych cyklistów.

Spodziewamy się na tę uroczystość gości z Wrocławia, Łodzi i Warszawy.

Nowy tor, urządzony o 3 wiorsty od miasta, na gruntach wsi Noskowa, obok szosy, prowadzącej do granicy, jest jeszcze jednym dowodem, czego mogą dokazać dobra wola i energia, przy bardzo ograniczonych środkach.

Garstka cyklistów, złożona z 25 osób, wybudowała ten tor, kosztujący około 1,500 rs.

Od sześciu tygodni nie mamy ani kropli deszczu. Puszczający się balonem jeszcze jeden spadochronista, spadł z swym „parasolem” do rzeki, z której go jednak bez szwanku wydobyte.

+ Z mławskiego.

Korespondent nasz pisze:

Sprzedaż tryków Rambouillet z owczarni zarodowej Luboradz, w powiecie mławskim, odbywa się corocznie w dniu 24-ym sierpnia.

W roku bieżącym sprzedaż ta odbyła się pomyślnie. Największy upał, jaki mieliśmy w tym roku, był w dniu 20-ym sierpnia o godz. 2-ej po południu.

Ciepłomierz Reaumura wskazywał w cieple 26½ stopni.

Co było rzeczą bardzo osobliwą, iż wiał przytem niezbyt silny, ale zwracający na siebie uwagę, wiatr północny.

Wiatr ten, wbrew naturze wiatru północnego, był duszący.

Burzy jednakże nie spowodował.

Susza u nas jest duża i z upragnieniem deszczu oczekujemy.

+ Zwalony testament.

Przed kilku laty, a mianowicie w nr. 273-im *Kurjera Warszawskiego*, była zamieszczona wiadomość o zapisie ś. p. Emilji Tokarzewskiej, właścicielki dóbr Szurki, w kwocie 20,000 rs. na cele dobroczynne.

Testatorka nie wyjaśniła dokładnie na co przeznaczona jest ta suma, lecz w ogólnym testamencie zastrzegła, aby procenty od 20,000 rs. dołączono do kapitału.

Przy testamencie tym znajdował się list adresowany do p. Romana Tokarzewskiego, polecający jemu lub innej osobie wskazanej przez niego, otworzenie kodycyłu nie wcześniej, jak w dniu 31-ym grudnia 1899-go roku.

Ponieważ cały testament ś. p. Tokarzewskiej przez rodzinę zwalono, więc i legat dobroczynny przepada.

Ekzekutor ostatniej woli, wspomniany p. Tokarzewski, wznawia jeszcze sprawę zapisu oświadczając, że bez wyroku sądowego opieczętowanego kodycyłu nie może otworzyć.

+ Epidemia.

W Lublinie pojawiło się epidemiczne zapalenie oczu z charakterem dość groźnym.

Ulegają mu przeważnie małe dzieci.

+ Porażenie słoneczne.

Wypadek porażenia słonecznego zdarzył się w tych dniach w majątku pp. C. w powiecie włodawskim.

Uległa mu sześciolletnia dziewczynka.

Zachodzi obawa o jej życie.

+ Pożar lasu.

Wczoraj znów po przejściu pociągu miejscowego, wychodzącego z Warszawy do Iwangrodu o godzinie 7-jej minut 48 rano, palił się las pomiędzy Wawrem i Otwockiem, a pożar ten różnił się tem tylko, od poprzednich, że był znacznie większy, a tem samem poczynił znaczniejsze szkody.

Pędzony silnym wiatrem, ogień szybko się posuwał i objął bardzo znaczną przestrzeń.

Na ratunek wkrótce nadjechali na miejsce wypadku ludzie z narzędziami.

+ Pożar.

Z Białobrzegów radomskich (nad Pilicą) korespondent nasz donosi:

W poniedziałek, d. 22-go sierpnia, o godz. 9-jej zrana, wybuchł tu gwałtowny pożar.

Splonęło 22 posesyj, a mianowicie: 26 domów mieszkalnych z oficynami i 36 zabudowań gospodarskich (stodół, obór i stajen).

Dziwienność posiadłości było własnością chrześcijan a 3 żydów.

Spalone budynki ubezpieczone były w gub. Tow. wzajem. ubezpiecz. na ogólną sumę 14,305 rs.

Pozostały materiał po pożarze, zdalny jedynie na opał, oceniono na rs. 296.

Straty w ruchomościach dotąd obliczone, wynoszą około 10,000 rs.

Przyczyna pożaru niewiadoma, ratunek z powodu utrudnionego dostępu był niemożliwy.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 1-go września rozpoczyna się walny, 10 dni trwający jarmark, zwany „a. s. w. Idzi”, w Łęcznie (powiat lubartowski, gubernja lubelska).

— D. 13-go września rozpoczyna się egzaminy wstępne w warszawskim aleksandryjsko-maryjskim instytucie wychowania panien.

— Od d. 13-go września odbywać się będą egzaminy wstępne do klasy przygotowawczej piątego gimnazjum męskiego warszawskiego.

— D. 13-go września zaczyna się egzaminy wstępne w pierwszym tutejszym progimnazjum męzkim do klas: przygotowawczej, III i IV-jej.

— D. 13-go września zaczyna się egzaminy wstępne do klasy przygotowawczej w drugim tutejszym gimnazjum żeńskim.

— D. 13-go września zaczyna się egzaminy wstępne w drugim tutejszym progimnazjum męzkim do klas: drugiej, trzeciej i czwartej.

— D. 13-go września zaczyna się egzaminy wstępne nowych kandydatów w szkole realnej męskiej do klas: IV, V, VI-jej i VII-jej.

— D. 13-go września rozpoczyna się w szkole rysunkowej warszawskiej przy placu Teatralnym zapis nowych kandydatów, oraz wymiana biletów dawnym uczniom na nowe.

— D. 13-go września rozpocznie się w szkole miejskiej trzyklasowej przy ulicy Złotej egzamin nowych kandydatów do 1-go i 2-go oddziału pierwszej klasy.

Wyścigi w Petersburgu.

(Korespondencja własna *Kurjera Warszawskiego*)

Petersburg, 24-go sierpnia

Ostatni dzień wyścigowy w tegorocznym sezonie przy pięknej pogodzie zgromadził znaczną liczbę publiczności. Dobór koni i nagrody, przeważnie „Pocieszenia”, „Zachęty” i „Pożegnania”, nie były wysokie; pomimo to ożywienie trwało od początku do końca.

Odnaczyła się dziś stajnia barona Stromberga, pięć pierwszych nagród bowiem przypadło jej w udziale: pierwszą nagrodę „Pocieszenia”, rs. 600, wygrał „Mars”, bijąc „Leporello” p. Derożińskiego.

W nagrodzie „Pargolowa”, rs. 1,000, pierwszym był „Figaro” bar. Stromberga, mając za sobą „Fatalista” p. Kristi, „Aunt-Sofer” p. Mamontowa.

Bieg pożegnalny z płotami dla panów wygrała „Złota” barona Stromberga pod właścicielem; dobrym drugim był „Skajlark” p. Mamontowa pod p. Nosowiczem.

Potem nastąpił bieg dzentelmeński, o nagrodę 400 rs., w którym znów baron Stromberg swego „Czardasza” na pierwsze miejsce przy słupie poprowadził, bijąc „Awliara II-go” p. Garbińskiego i „Pomoc” p. Mieszkowa. Do tych zwycięstw zaliczyć trzeba jeden „walk-over”, który zrobiła „Mary Queen”, również ze stajni barona Stromberga.

Odbyły się jeszcze dwa biegi sprzedażne; w pierwszym nagrodę rs. 500 zdobył „Telinstop” p. Wargunina. W drugim, również 500 rs., przyniosła „Publikacja” p. Niezabitowskiemu.

Dzień zakończył się pożegnalnym „steeple-chas”em, o rs. 600, na mecie 3 wiorst. Bieg wygrała „Rubja”; drugim był „Tuman” p. Lisaniewicza. P. Mamontow, dosiadający w tym biegu „Mister-Greya”, upadł wraz z koniem, ale na szczęście bez złych następstw.

Z obliczenia rezultatów, jakimi się zakończył sezon wyścigowy w Petersburgu i Carskim Siole, okazuje się, iż najwięcej wygranych przypada na stajnię p. L. Grabowskiego; suma ich wynosi 34,000 rs. Za nią idzie stajnia barona Stromberga, która wygrała około 16,000 rs.; p. Reszkemu wyścigi tutejsze przyniosły rs. 3,700, hr. J. Potockiemu rs. 2,300 i hr. L. Krasieńskiemu rs. 1,400 i t. d.

Dochody Towarzystwa wyścigowego powiększyły się znacznie z otwarciem nowego toru na Udielnoj. Dochód z totalizatora doszedł okazałej cyfry rs. 100,000.

R. S.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 29-ym b. m.: „Z dniem każdym miasto coraz więcej się ożywia przejazdem ze stacyj klimatycznych i zakładów leczniczych, oraz powrotem rodzin miejscowych, celem zapisywania młodzieży do szkół. — Kursy nauk w szkołach ludowych i średnich rozpoczynają się w d. 1-ym września. — W konserwatorium muzycznym i szkole handlowej wpisy również w tym dniu się rozpoczyna. — Wczoraj odbył się w ogrodzie strzeleckim koncert „Lutni” miejscowej. Kilka tysięcy osób przybyło, aby oklaskiwać wielce udatny program śpiewów, wykonanych przez drużynę, nabierającą coraz więcej wprawy pod batutą p. Steibelta. Lutniści krakowscy, jak wiadomo, popisywać się mają w Wiedniu na koncertach wystawowych. — W tych dniach odbyła się uroczysta rewizja nowej trasy kolejowej: Trzebinia—Skawce. Kolej, której budowa niebawem się rozpocznie, ułatwi eksport węgla kamiennego z pokładów w Sierszy, należących do dóbr krzeszowickich. — Wobec wiadomości urzędowych, dziś otrzymanych, iż cesarz Franciszek Józef za-

niechał projektowanego przyjazdu do Galicji, wszelkie rozporządzenia i przygotowania na przyjęcie zostały cofnięte. — Przebywa tu Henryk Sienkiewicz. — Adam Asnyk powrócił z dłuższej wycieczki do Szwajcarii. — Właściciele domów, położonych w t. zw. pasie fortyfikacyjnym twierdzy Krakowa, za pośrednictwem posłów do rady państwa wnoszą podania o uwolnienie ich od wystawiania t. zw. rewersów demolacyjnych, t. j. deklaracji, na których mocy władze wojskowe mają prawo burzenia domów, w pasie fortyfikacyjnym położonych, na koszt ich właścicieli. — Teatrowi lwowskiemu w kończących się już dniach pobytu operetkowego towarzystwa w Krakowie powodzi się dobrze, pomimo upałów bowiem publiczność uczęszcza na widowiska licznie i dla personelu obojej płci życziwie jest usposobiona. — Ze stałych artystów krakowskich z rozpoczęciem sezonu ubywają Żelazowscy, których zaangażował teatr lwowski.

× Jenerał Carlo Lanza di Buri, świeżo mianowany ambasadorem włoskim przy dworze berlińskim, średniego jest wzrostu, szczupły i tak wąły, iż wyglądem wcale na żołnierza „nie patrzy”. Lata, które jako adiutant przybojny króla na królewskim zamku, lub jako członek poselstwa na dworach zagranicznych spędził, silnie na umysł jego i obyczaje wpłynęły, niż życie w koszarach i obozach. Z pomiędzy pięciu jenerałów, wysłanych w latach 1887—1888 do Afryki, jenerał Lanza bezsprzecznie nie nadawał się do tego rodzaju wyprawy, to też gdy jego koledy pod wodzą jenerała San Marciano wyruszyli w pole, on przesiadywał głównie w Masawie, służąc dyplomatyczną zajęty. Zdaje się, iż wysłano go do Afryki wbrew jego woli, i że stało się to za wpływem wysoko położonej osobistości, która chciała tym sposobem dołączyć jenerałowi. W Masawie jenerał Lanza uczynnością swoją i dobroczynnością zjednał sobie serca wszystkich.

× Uszkodzony jacht. Jacht cesarza / niemieckiego „Meteor”, który, jak wiadomo, w tegorocznych regatach letnich angielskich żywy brał udział, uległ zeszłej środy poważnemu uszkodzeniu. W czasie regat, urządzonych przez *Torbay-Yacht-club*, najechał na kutter majora Murphy’ego „Lorna”, wskutek czego obydwie statki wycofano ze szranków. Ostatni był to wyścig, w jakim „Meteor” brał udział w bieżącym sezonie w Anglii.

× Zatrucie mięsem. W gminie Moorsele-les-Menin, w okręgu Courtrai we Francji, zdarzył się wypadek zatrucia mięsem kilkudziesięciu ludzi. Źródłem choroby było ciele, padłe na zapalenie śledziony, kupione przez rzeźnika od jednego z włościan za 11 fr. Włościanina tego w czasie nabożeństwa w kościele w Menin uwięziono, zwrócił mu jednak wolność za złożeniem kaucji 5,000 fr. Liczba osób, zatrutych mięsem, sięga ponad 70. Pierwsze objawy choroby wyrażały się w silnych kureczach i wymiotach, tak, iż lekarze zrazu przypuścili pojawienie się w gminie cholery. W d. 18-ym b. m. dwie osoby z dotkniętych chorobą zmarły, między niemi 42-letni ojciec rodziny, poczem wypadki śmierci jęły się powtarzać jeden za drugim; do 40-tu osób leży jeszcze bez nadziei życia. Ofiarą padł również rzeźnik, który nabył niezdrowe mięso.

× Uwieszony ambasador. Z San Sebastjano nadchodzą wyczerpujące szczegóły, dotyczące przebiegu uwięzienia tamże ambasadora Stanów Zjednoczonych przy dworze hiszpańskim. W d. 20-ym b. m. wieczorem, w czasie przechadzki ambasadora Mac-Rutta na wybrzeżu morskiem, zbliżył się do niego członek tajnej policji i zapytał go o nazwisko. Mac-Rutt spojrzawszy ze zdziwieniem na ajenta i w przekonaniu, że ma do czynienia ze zwyczajnym rzeźnikiem, odparł krótko: „Nazwisko moje nie cię nie obchodzi”. Ajent odskoczył na to palto i przedstawił legitymującą go odznakę i papiery. Zirykowany ambasador w odpowiedzi powalił go na ziemię, z której, gdy się ajent zerwał, przyszedł do bójki, w czasie której Mac-Rutt dobył broni i strzelił do napastnika, szczęściem chybiając. Uwolniwszy się na chwilę od ajenta, ambasador pośpieszył do hotelu Londyńskiego, miejsca swego zamieszkania, gdzie niebawem znalazł się i policjant. Tu dopiero amerykański, przekonany przez kelnera o tożsamości osoby ajenta, w którą do tej pory nie wierzył, sam zażądał stawienia się przed inspektorem. Wpadł jednakże z deszczu pod rynek, gdy bowiem w urzędzie policyjnym wymieniał tytuły swoje, przyjęto je śmiechem, twierdząc, iż rysopis jego zgadza się w zupełności z rysopisem pewnego oszusta, za którym właśnie rozesłano listy gończe. Tytuł ambasadora przyjęto za wymysł, jakim przestępca usiłował wykręcić się z rąk sprawiedliwości. Dopiero po dwóch godzinach uwięzienia stawili się przed ambasadorem inspektor policji, przyznając się do przykrych pomyłek. Mac-Rutt na razie żądał zadosyćuczynienia, dowiedziawszy się jednak, iż ajent, który go napadł, ojcem był licznej rodziny, cofnął skargę, nie chcąc go pozbawiać posady.

× Pomysłowy oszust. We Frankfurcie nad Menem rozpoczęto śledztwo przeciw niebezpiecznemu oszustowi. Prywatny sekretarz Z. wpadł na oryginalny zupełnie pomysł wyłudzenia z powodzeniem znacznych sum. Mianował on w sposób następujący: Wyszukiwał sobie przedewszystkiem względnie zamożnej narzeczonej i w dniu zaręczyn zawierał z przyszłym teściem umowę na piśmie, której mocą ten ostatni zobowiązywał się w razie zerwania ze swojej strony wypłacić niedoszłemu zięciowi taką a taką sumę bezpośrednio po zerwaniu. Gdy umowę

Biuletyn o cholery

Praw. wiestnik pod datą 27-go b. m. zamieszcza następujący biuletyn o dalszym przebiegu epidemii w państwie:

W Petersburgu d. 25 i 26-go sierpnia zachorowało osób 108, umarło 29, wyzdrowiało 39; w Kronstadtzie od d. 18—25-go sierpnia zachorowało 15, umarło 6; w obrębie gubernji petersburskiej d. 25-go sierpnia zachorowało osób 49, umarło 9.

W Moskwie d. 24-go sierpnia zachorowało osób 8, umarło 7, wyzdrowiało 6; w obrębie gubernji wypadków zapadnięcia na cholere nie było.

W Astrachaniu d. 24-go sierpnia zachorowały 2 osoby; w gubernji zachorowało osób 30, umarło 19, wyzdrowiało 55.

We Władimirze d. 24-go sierpnia zachorowała 1 osoba; w gubernji zachorowało 4, umarło 5, wyzdrowiało 5.

W Woroneżu d. 24-go sierpnia zachorowało osób 3, umarła 1, wyzdrowiało 4; z gubernji wiadomości nie otrzymano.

W Wiatce d. 24-go sierpnia wyzdrowiało 2. W gubernji jekaterynosławskiej d. 24-go sierpnia zachorowało osób 95, umarło 34, wyzdrowiało 17.

W Kazaniu d. 24-go sierpnia zachorowało 12 osób, umarło 4, wyzdrowiało 7; w gub. znów zachorowało 133 osoby, umarło 49.

W Kostromie d. 23-go sierpnia wyzdrowiała 1 osoba; w gubernji zachorowało osób 4, umarło 2, wyzdrowiało 2.

W Kursku dnia 24-go sierpnia zachorowało 2 osoby, umarła 1 osoba; w gubernji zachorowało osób 138, umarło 47, wyz. 34.

W Niżnym Nowogrodzie d. 25-go sierpnia zachorowało osób 13, umarło 7, wyzdrowiało 10; w obrębie gubernji zachorowało osób 18, umarło 5, wyzdrowiało 22.

W Orenburgu d. 24-go sierpnia zachorowało osób 28, umarło 17, wyzdrowiało 12; w gubernji zachorowało 79, umarło 33, wyzdrowiało 29.

W gub. orłowskiej d. 23 i 24-go sierpnia zachorowało osób 22, umarło 5.

W Penzie d. 24-go sierpnia zachorowało osób 41, umarło 15, wyzdrowiało 19; w obrębie gubernji zachorowało osób 58, umarło 33, wyzdrowiało 29.

W Permie d. 24-go sierpnia zachorowało 5 osób, umarło 2; w obrębie gubernji zachorowały 4 osoby, umarło 18.

W Połtawie d. 23-go sierpnia zachorowała 1 osoba, umarła 1; w gubernji zachorowało 19, umarło 7.

W Riazaniu d. 24-go sierpnia zachorowało 3 osoby, umarło 2; w gubernji zachorowało 34 osoby, umarło 15, wyzdrowiało 11.

W Samarze dnia 24-go sierpnia zachorowało 10 osób, umarło 3, wyzdrowiało 10; w gubernji zachorowało osób 413, umarło 154, wyzdrowiało 172.

W Saratowie d. 24-go sierpnia zachorowało 9 osób, umarło 4; w gubernji d. 23-go sierpnia zachorowało 636 osób, umarło 260 osób.

W Symbirsku d. 24-go sierpnia umarły 2; w obrębie gubernji zachorowało 175, umarło 97.

W Kerczu d. 24-go sierpnia zachorowała 1, umarły 3 osoby.

W gubernji tambowskiej d. 24-go sierpnia zachorowało osób 504, umarło 219, wyzdrowiało 244.

W Ufie d. 24-go sierpnia zachorowało osób 4, umarło 3; w gubernji zachorowało osób 108, umarło 34.

W Twerze od d. 19—23-go sierpnia zachorowało osób 6, umarły 3 osoby.

W gubernji talskiej od d. 20—22-go sierpnia zachorowało 61, umarło 22 osób.

W Charkowie d. 24-go sierpnia wyzdrowiało 5; w obrębie gubernji zachorowało 137 osób, umarło 46.

W Jarosławiu d. 24-go sierpnia zachorowało 11 osób, umarło 3, wyzdrowiało 10; w Rybińsku zachorowało 9 osób, umarło 2; w gubernji zachorowało 10 osób, umarły 2.

W Nowoczerkasku d. 20 i 21 sierpnia zachorowało 10 osób, umarło 8, wyzdrowiało 8; w Rostowie i Nachiczewanu nad Donem zachorowało osób 31, umarło 14, wyzdrowiało 39; w Taganrogu zachorowało 7 osób, umarło 5, wyzdrowiało 10; z okęgów otrzymano wiadomość o przeciętnych wypadkach choroby 628 dziennie, śmiertelności 297 i wyzdrowieniach 348.

W Baku d. 24-go sierpnia umarła 1 osoba, wyzdrowiało 5; w obrębie gubernji zachorowało 88 osób, umarło 48.

W okęgu dagiestańskim d. 24-go sierpnia zachorowało 298 osób, umarło 136, wyzdrowiało 230; w Temirchan-szurdze zmarła 1 osoba.

W Karsie d. 24-go sierpnia zachorowało 11 osób, umarło 4.

W gubernji elizawetpolskiej d. 24-go sierpnia zachorowało 137 osób, umarło 81, wyzdrowiało 41.

W okęgu zakatańskim d. 24-go sierpnia zachorowało 7, umarło 8, wyzdrowiało 3.

podpisano, wnet ojciec panny zarzucanym był anonimami, w najgorszym świetle przedstawiającymi narzeczonego córki. Zbierane informacje potwierdzały treść anonimów, o co niestety było wystarczyć oszustomi. Zrywano tedy czempredziej zamierzony związek, chętnie zerwanie to okupując wypłatą oznaczoną w umowie sumy. Tym sposobem udało się sekretarzowi niejedną rodzinę „naciągnąć” i spore sumki zagarnąć. Obecnie pokazało się, iż Z. anonimy przeciw sobie samemu sporządzał. Ostatniemi jego ofiarami były: rodzina jedna w Wormacji, druga w Wiesbaden, trzecia we Frankfurcie. Trzy te manewry prowadził oszust prawie jednocześnie, co go też ostatecznie wydało. Pewna rodzina z Wormacji wypłaciła mu odczepnego 5,000 marek, dwie zamieszkałe w Sachsenhausen wdowy 4,000 i 2,500 marek. Jedną tylko z narzeczonych oszusta w Wiesbaden, także wdowa, nie wypłaciła umówionej kary w ilości 5,000 marek, ponieważ wolała sama powiesić się w szpitalu. Do sprawek swoich używał Z. w Wormacji ajenta, który wszakże nie domyślał się oszusta i głównym jest przeciw oskarżonemu świadkiem.

× **Cudowny doktor.** W Prusiech wschodnich pojawił się temi czasy rodzaj cudownego doktora, zaklinacza diabłów. Operował po wioskach, szczególnie między kołbietami, które tłumnie zgłaszały się do niego po poradę. Doktor biegł był wielce w wypędzaniu diabłów. Nawiedzone nim wrzekomo osoby stawiały w kole, zakreślone kredą, i z krzyżem czarnym w ręku rozpoczynały walkę ze złym, niezrozumiałymi obsypując go zaklęciami. Przyparty do muru przez policję, cudowny doktor przyznał się, iż jest zbiegłym z więzienia przestępcą.

× **Napadnięta przez małpę.** Siostra Gambetty, pani Lérís, w willi swojej pod Cahors szczególnie uległa wypadkowi. W czasie przechadzki po ogrodzie napadła ją sporych rozmiarów i siły małpa i pogryzła w ramiona i nogi. Na krzyk pani zbiegła się służba i odpędziła małpę, własność pewnego oficera, którą następnie celnym strzałem zabito. Rany pani Lérís, aczkolwiek bolesne, nie grożą niebezpieczeństwem.

BANKI MYDLANE.

Zawołany filolog.

W bibliotece publicznej Iks zwraca się do bibliotekarza:

- Czy mógłbym pana prosić o słownik?
- Słowniki są w rogu sali, może pan sobie wybierze.
- Kiedy tam niema...
- Jakto niema? Znajdzie szanowny pan u nas wszystkie prawie słowniki: sanskryt, arabski...
- Ależ, kiedy mi potrzeba...
- O jaki więc panu idzie?
- O możliwie grubym słowniku... chciałem sobie urządzić wygodniejsze siedzenie.

Mimowolne wyznanie.

Doktor N. jest człowiekiem niezmiernie roztargnionym. Raz, podpisując akt zejścia po śmierci jednego ze swoich pacjentów, w rubryce „przyczyna śmierci” z wielkim zamachem wpisał... własne nazwisko.

A może to mimowolna prawda?...

Ze światka dzieciennego.

Jaś, przymilając się wyjeżdżającej ciotce
— A przywiezie mi ciotka co z zagranicy?
— Jak będziesz, Jasiu, grzeczny, to ciotka nie zapomni o tobie. Zobacysz, przywiezie ci coś...
Jaś, przymilając się jeszcze bardziej:
— Ale, ciotciu, nic... pożytecznego...

NEKROLOGJA.

S. P.
Lucja z Kaczorowskich Wosatko,
zmarła dnia 29-go sierpnia 1892 r., przeżywszy lat 44. Pozostały mąż z synami, córkami, zięciem i wnuczką zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Karola Boromeusza, w dniu 31 sierpnia, to jest we środę, o godzinie 10-ej rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 5-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —3167—

We środę, dnia 31 b. m., jako w rocznicę śmierci

S. P.
Władysława Janasza,

odprawione zostanie, o godzinie 10-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej w kościele św. Krzyża, żałobne nabożeństwo. —1226

W w obwodzie kubańskim d. 24-go sierpnia zachorowało 387, zmarło 218 osób.

W Kufaisie d. 24-go sierpnia zachorowało osób 3, umarło 4; w gubernji zachorowało osób 4, umarło 2.

W Stawropolu d. 23 i 24-go sierpnia zachorowała 1 osoba; w gubernji zachorowało 678, umarło 391, wyzdrowiało 233.

W obwodzie terskim d. 24-go sierpnia zachorowało 420 osób, umarło 260.

W Tyfisie d. 23 i 24-go sierpnia zachorowało 3, umarło 4, wyzdrowiało 10; w obrębie gubernji zachorowało 345, umarło 172.

W Erywaniu d. 23-go sierpnia zachorowało 37 osób, umarło 22; wyzdrowiało 0; w obrębie gubernji zachorowało 477 osób, umarło 272, wyzdrowiało 98.

W gub. jeniejskiej od d. 16—24-go sierpnia zachorowało 25 osób, umarło 8.

W Omsku d. 24-go sierpnia zachorowało 74 osób, umarło 50; w obwodzie akmolińskim zachor. 44, umarło 22; w obwodzie semipalatyńskim zachorowało 78, umarło 31; w obwodzie siemireczyńskim zachorowało 2.

W Tomsku d. 24-go sierpnia zachorowało 52 osób, umarło 29; w obrębie gubernji zachorowało 56 osób, umarło 23.

W obwodzie turgajskim od d. 21—22-go sierpnia zachorowało 13 osób, umarło 9.

W Uralu d. 24-go sierpnia zachorowało osób 18, umarło 8; w obwodzie zachorowało 114, umarło 52, wyzdrowiało 43.

W obwodzie zakaspijskim d. 19 sierpnia zachorowało 28 osób, umarło 21.

W Taszkencie d. 21-go sierpnia umarło 10 osób, w pozostałych miejscowościach kraju umarło 184 osoby.

Według informacji, otrzymanych w ministerjum spraw wewnętrznych d. 24-go sierpnia, w Reszcie od 18—22-go sierpnia umarło 50 osób, w Enzelin 19; w Ardebilu epidemia zwiększa się; w Tawryzie notowana jest wielka śmiertelność; w Teheranie w ostatnich dniach śmiertelność zmniejszyła się do 150 osób dziennie (23-go sierpnia).

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

KOMISJA CHOLERYCZNA.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Pod przewodnictwem dyrektora ministerjalnego, Nieberdinga, odbywają się w państwowym urzędzie dla spraw wewnętrznych obrady zwolanej przez rząd państwa (t. j. rzeszy niemieckiej; *przyp. red.*) komisji cholerycznej. Uczestniczy w niej prof. Koch, jako rzeczoznawca. Reprezentowane są w komisji: urząd spraw zewnętrznych, zarząd wojskowy, urząd kolei państwowych, ministerja pruskie, rządy: Bawarii, Saksonji, Wirtembergji, Hesji, Meklemburgji, Lubeki, Bremy i Alzacji-Lotaryngji. Uchwalono przedewszystkiem zasadę bezzwłocznego ujawniania wypadków cholerycznych, jako rękojmiej skutecznego oddziaływania.

CHOLERA.

Wiedeń 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Rząd wysłał inspektora, celem rewizji zarządzeń lekarskich, poczynionych w Morawach, w Galicji, na Ślązku i na Bukowinie.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — O sporadycznych wypadkach cholery azjatyckiej donoszą z Holsztynu, Meklemburga, Oldenburga i Lauenburga.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Kobieta, która przybyła tu z Hamburga chora na cholere azjatycką i leczona była w tutejszym szpitalu powszechnym, jest już prawie zupełnie zdrowa. Zresztą nie było w Berlinie ani jednego wypadku cholery.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Dzisiejsza *Vossische Ztg.* donosi, iż rząd przygotowywał ustawę o zapobieganiu chorobom zaraźliwym.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Miasto przeznaczyło 500,000 marek na koszty obrony przeciw zawieleniu cholery.

Hamburg 30-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Teatr Schultze, cyrk Renza i wiele innych miejsc zabawy zamknięto.

Hamburg 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — W ogóle zachorowało tutaj dotąd na cholere 2,832 osób, a zmarło 1,068.

Brema 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Do wczoraj zameldowano tu policyjnie trzynaście wypadków cholerycznych, w pięciu skonstatowano cholere azjatycką. Jeden z nich był śmiertelny.

Malla 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — U dwóch osób, przybyłych z Hamburga, stwierdzono cholere azjatycką.

Paryż 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Ostatni biuletyn z Hawru opiewa: Zachorowało na cholere osób 60, zmarło 24.

Paryż 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Rząd zdecydował, że manewry, mimo niebezpieczeństwa cholery, odbędą się.

Paryż 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Gaulois donosi, że w niedzielę dostawiono w Paryżu do szpitali około dwadzieści cholerycznych. Według dr. Petersa epidemia miejscowa wybuchła w przytulku Nanterre, cholera azjatycka zaś przybyła z Hamburga.

Londyn 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — W Middlesborough zmarł na cholere majtek przybyłego z Hamburga okrętu.

Londyn 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Pokazało się, że osoba, która na przedmieściu Lambeth zachorowała wśród symptomatów cholerycznych, cierpi na inną chorobę. W Glasgowie zachorowali na cholere dwaj wychodźcy z Hamburga którzy zamieszkali tam w „Hôtel garni”.

Haga 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — W Rotterdamie zmarła kobieta na cholere.

Kopenhaga 30-go sierpnia. (T. pr. K. W.) — Do wczoraj nie było tu w mieście wypadku cholery.

WOJNA W DAHOMEJU.

Paryż 30-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Do Tempsa telegrafują z Porto Novo: Pułkownik Dodds zdobył w d. 24-ym b. m. Katagon i maszeruje w górę rzeki Oueme. Nieprzyjaciela wypędzono z zasadzki w gęstym lesie. Drogi otwarte. Kilku żołnierzy poniosło rany.

ŚMIERĆ POD ZIEMIĄ

Londyn 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Akcja ratunkowa w Bridgend zawieszona. Przeszło stu górników utraciło więc życie w zasypanej kopalni.

WYPADEK W OSTENDZIE.

Ostenda 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Wczoraj zetknęły się tutaj dwa pociągi. Cztery wagony zgruchotane. Dwie osoby zabite, 50 rannych.

Lublana 30-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Otwarto tu wczoraj wiec katolików słoweńskich. Obecnych 1,500 uczestników.

Londyn 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. W.) — Times donosi z Kalkuty, że generałowie emira Afganistanu pobici zostali przez chazarasów.

Rzym 30-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — W obecności króla Humberta odsłonięto w Livornie pomniki króla Wiktora Emanuela i księcia Aosty.

Berlin 30-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Ruble w gotówce 205 95 (wczoraj 206.70). Ruble na dostawę 206 25 (wczoraj 207.25).

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— *Scatynomi.* — Już kilkakrotnie donosiliśmy, iż według rozporządzenia, wydanego przez władze szkolne, lekcje we wszystkich zakładach naukowych rozpoczynają się dopiero dnia 21-go września n. s. Tylko dla studentów wydziału lekarskiego i to kursów wyższych termin ten został przedłużony.

— *Panu Juliuszowi K.* — Odpowiedź bezzwłocznie zamieściliśmy, tylko jej sz. pan nie zauważył. O ile wiemy, Sienkiewicz bawi obecnie w Zakopanem.

— *Panu J. K.* — Żądane wiadomości znajdzie sz. pan w odpowiednich numerach *Inwalida* z owej epoki.

— *Prenumeratorowi z ul. Złotej.* — 1) Wstępne kroki należy załatwić we właściwym rządzie gubernialnym, z kąd już papiery odchodzą wprost do departamentu heroldji w Petersburgu. 2) Przytoczone nazwisko nie znajduje się w żadnym ze skróconych heraldycznych.

— *Prenumeratorze w Grodzisku.* — Miejscowość Cudowa leży na Szlaku pruskim, wyniesiona na 1,234 stóp nad poziom morza. Źródło żelazne, arsenowe i litynowe, elektroterapia, wodoleczenie i masaż. Sezon od d. 1-go maja do 1-go października. Jedzie się na Wrocław i Halbstadt do Nachod. Utrzymanie niedrogie, łącznie z kosztami kuracji do 10 marek dziennie.

— *Panu A. S., stalemu prenumeratowi.* — Według klasyfikacji rang, tytuł radcy stanu zalicza się do 5-ej klasy, zaś rzeczywistego radcy stanu do 4-ej.

— *Panu R. Bogusławskiemu.* — 1) P. Maksymilian Hengel stale mieszka w Mławie, urzęduje na kolei nadwiślańskiej. 2) Do nikolajewskiego korpusu kadetów przyjmują nie tylko synów wyższych oficerów i szlachty dziedzicznej, ale nadto i synów szlachty osobistej, kupców i obywateli honorowych. Internat rocznie rs. 550. W aleksandryjskim korpusie kadetów internatu wcale nie ma, wykształcenie pobierają tylko wychowawcy przychodni; opłata roczna rs. 50. Oba korpusy istnieją w Petersburgu. Przy przyjmowaniu zarządy tych zakładów kierują się prawem starszeństwa i stopniami, otrzymanymi przy egzaminie konkursowym. Program egzaminów może sz. pan otrzymać tylko w kancelarii korpusu. Jest wielu wychowawców na koszele rządu lub na prawach stypendystów, te atoli przywileje nadają się jedynie w razie wakansu.

— *Panu Gustawowi Osuch.* — Tylko patent gimnazjalny lub szkoły realnej z klasą dodatkową daje możność do wstąpienia na politechnikę lwowską w charakterze słuchacza zwyczajnego. Wykłady rozpoczynają się d. 8-go października. Opłata w pierwszym półroczu wynosi 21 złr., w następnych zaś na wydziale chemji 30 złr., a na wydziałach: inżynierji, mechaniki i budownictwa 15 złr.

— *Panu Janowi Pul.* — Marjupol, miasto portowe, leży nad morzem Azowskim. Z Warszawy można jechać na Odessę, z kąd parowcem na miejsce, lub też wprost koleją na Ekaterynosław. W pierwszym razie bilet kosztować będzie, łącznie z podróżą morską, kl. II-ej rs. 52 kop. 34, kl. III-ej rs. 23 kop. 23; w drugim zaś razem kl. II-ej około rs. 60, kl. III-ej rs. 32. Ten ostatni atoli kierunek jest nieco dogodniejszy i krótszy.

— *Panu W. P.* — Jakżeż możemy ogłosić numery wygranych losów, jeżeli jeszcze nie ma tabeli urzędowej? Skoro ją tylko otrzymamy, bezwzględnie ją zużytkujemy.

— *Panu R. Dłuskiemu.* — 1) „Literatura” Wójcickiego jest już dziś nieco przestarzała, dla przykładów jednak, w niej przytoczonych, może być z korzyścią czytana. Radzimy „Dzieje literatury polskiej”, opracowane przez W. Spasowicza, w przekładzie i uzupełnieniu A. G. Bema, cena rs. 2. „Botanika” Rostafińskiego, wydanie mniejsze, rs. 1.20, wyd. obszerniejsze, ozdobione licznymi drzeworytami i tablicami kolorowymi, rs. 1.80. 2) Julja, jest to starożytnie imię rzymskie.

— *Panu Miecz.* — Najdokładniej poinformuje redakcja *Ninety*.

— *Panu G. Natęcz.* — Czytelnia naukowa, Nowy-Swiat, 34.

— *Pani E. Gem. i panu W. A. M.* — Już kilkakrotnie wspominaliśmy, iż z rozporządzenia władzy wyższej, lekcje we wszystkich zakładach naukowych zostały odłożone do drugiej połowy września.

— *Jeźnoletniej.* — Paszporty zagraniczne dla stałych mieszkańców m. Warszawy władza policyjna wydaje z terminem rocznym, termin ten atoli można przedłużyć do lat pięciu. Za przekroczenie granicy bez paszportu grozi odpowiedzialność sądowa i podwójna opłata paszportowa.

— *Pani Marii Z.* — Szkoła rolnicza w Żabikowie, pod Poznaniem, już nie istnieje, z polecenia bowiem władzy wyższej została rozwiązana. O innej szkole nie nie słyszeliśmy.

— *Panu W. G., prenumeratowi z ul. Dobrej.* — Według obowiązującej instrukcji, kandydat po ukończeniu średniego zakładu naukowego przy ubieganiu się o patent na nauczyciela domowego, dającego mu prawo do nauczania w szkołach niższych i pensjach prywatnych, winien złożyć przed radą pedagogiczną egzamin ustny i piśmienny tylko z przedmiotów głównych i odbyć t. zw. „lekcję próbną”. Do rzędu przedmiotów głównych zaliczają się te przedmioty, które kandydat pragnie specjalnie wyłożyć, np. jeżeli przedmiotem głównym jest matematyka, to kandydat z niej tylko składa egzamin, z opuszczeniem przedmiotów dodatkowych, którymi w tym razie będą religja, język ruskij, historia powszechna i geografia.

— *Stalej prenumeratorki w Wilnie.* — Dla zdrowych roślin można rozpuścić w wodzie pewną ilość nawozów sztucznych, chore jednak i w tle polewać należy tylko czystą wodą. Ilość wody, potrzebnej do normalnego rozwoju danej rośliny, zależy od rodzaju i stanu zdrowia. Bujno rosnące i zdrowe rośliny wymagają znacznie więcej wody, niż wolno rosnące i chore. Treściwe a szczegółowe objaśnienia znajdzie sz. pani w broszurze, wydanej nakładem warszawskiego Towarzystwa ogrodniczego p. t. „Lista roślin, do hodowli pokojowej przydatnych, oraz główne zasady ich hodowli”, cena kop. 40.

— *Nauczycielowi.* — Zakład leczniczy dra Dobrzyckiego przy ulicy Oboźnej przyjmuje na kurację tylko chorych przychodnich. O warunkach dowie się sz. pan najdokładniej na miejscu, rzecz ta bowiem zależy od wielu innych okoliczności.

— *Panu N., siłaczowi.* — Specjalnej szkoły dla atletów u nas nie ma, może jednak sz. pan w kierunku tym rozwijać się w jakim zakładzie gimnastycznym. O warunkach występów publicznych i wynagrodzeniu mogą tylko objaśnić dyrekcje cyrkowe.

— *Panu Anser., prenumeratowi.* — A z kądże my możemy wiedzieć, jaki procent kupcy doliczają przy sprzedaży towarów? Tu stałe zasady niema, każdy sprzedaje, jak chce: jeden taniej, drugi drożej. Co zaś do rachunkowości kupieckiej, to najlepiej sz. pana objaśni właściwy podręcznik buchalterji.

— *Gwiezdzi-Wieniamu.* — Konkursowy wiersz Or—ota p. t. „Śpiewak zwycięzca” był drukowany w N. 234-ym *Kurjera* z d. 14-go października r. z. Numer ten jest wyczerpany. Utwory Or—ota rozrzucone są po różnych dziennikach, wiele z nich drukowaliśmy w naszym piśmie, w oddzielnej odbitce dotąd nie wyszły. W r. z. Or—ot wydał poemat p. t. „Na obcej ziemi”, cena kop. 20 i omówił go.

— *Panu Lelima z łowickiego.* — Przywilej wydawania patentów na wynalazki posiada wyłącznie odpowiedni departament w Petersburgu, Towarzystwo popierania przemysłu i handlu może tylko, wydając dobrą opinię, poprzeć usiłowania wynalazcy i nadać rozgłos wynalazkowi.

— *Panu Zofji Pil.* — Libawa, miasto portowe, leży w gubernji kurlandzkiej i liczy około 30,000 mieszkańców różnej narodowości. Z Warszawy należy wyjechać z dworca petersburskiego pociągiem rannym do Landwarowa, z kąd na Koszary, Radziwiłłowski i Możajki na miejsce. Bilet kl. II-ej kosztuje rs. 20.04, kl. III-ej zaś rs. 10.4.

ODPOWIEDZI ADMINISTRACJI

— *Panu A. Julianowi w Pinczowie.* — Pozostałości niema; owszem winien nam pan 6 kop. Oczne kosztuje 20, razem więc należy się kop. 26.

— *Prenumeratowi z Pułtyska i innym.* — Odpowiedzi na ogłoszenia, nadsyłane do druku, mogą być zamieszczane jedynie za równoczesnym wniesieniem przypadającej należności według ceny, oznaczonej w nagłówku *Kurjera*.

GIEŁDA.

Warszawa 30-go sierpnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 207.50, 207.25, 207 w poszukiwaniu i 207, co się równa kursom 48.20, 48.25 i 48.30 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze twierdziły, iż wskutek wiadomości o osłabieniu cholery w Biskupicach tendencja giełdy tamtejszej wzmocniła się. Petersburg sygnalizował usposobienie mocne. Nasze zebranie, z powodu zapotrzebowania waluty, wypływającego z regulacji końcomiesięcznej, rozpoczęło obroty bardzo drogim kursem 48.45 (równia 206.40 m. bez kosztów) za Berlin wplatowy i pod naciskiem zakupów pokrywowych podniosło tę cenę do 48.55 (t. j. 206 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. na korzyść Berlina i 40 kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu listopada r. b. po 48.20 i w końcu września r. b. po 48.30, 48.32½, 48.35 i 48.37½.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 48.45, 48.47½, 48.50, 48.52½ i po 48.55, przy kursie zasadniczym 48.50. Londyn krótki, Paryż krótki i Wiedeń krótki bez obrotów.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Londyn 9.89, na Paryż 39.50 i na Wiedeń 83.—.

W papierach obroty średnie i ospałe, przy tendencji słabej. Żądano za listy likwidacyjne po 99.35 i 99.10 względnie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczki wschodnie w zaoferowaniu nominalnem po 103.— II-ej em. i po 105 III-ej emisji. Zabrano kilka pożyczek premjowych z roku 1866-go po 223.75 i 224. Pożyczkę 4% wewnętrzną I-ej serji z roku 1887-go ceniono po 95.75, a po 95.50 trzy następne serje.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 102.85 I-ej ser. i po 102.60 cztery następne serje, a umieszczono kilkanaście tysięcy najmłodszej serji po 102.25. Listy zastawne 5% m. Warszawy oświadczano po 102.35 I-ej serji, po 102.15 II-ej ser., po 102 III s., po 101.75 IV s. i po 101.65 V-ej i VI-ej ser, wzięto zaś kilka tys. VI s. po 101.40.

W żądaniu notowano kupony celne po rs. 1.58¾, według ceduły, zapłacono zaś rs. 7.95 i rs. 7.96 za kilkadziesiąt półimperjałów nowych, jak twierdzi ceduła.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne.

Nieurzędowe kursa żądane: za Berlin krótki 48.65, za Londyn krótki 9.88, za Paryż krótki 39.45 i za Wiedeń krótki 83.—.

Okowita. Wiadro 100% rs. 10.80⁵ netto. Wiadro 78% rs. 8.60—2%. Dowozy i zapasy mniejsze. Usposobienie słabe. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu, 10.75 za 100%.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 30-ym sierpnia. — Pszenicy oświadczano w dniu dzisiejszym 600 korcy i sprzedawano wyborową po 6.40 do 6.60, białą po 6.30, za psstrą i dobrą po 6.15. Żyta wystawiono na sprzedaż 1,500 korcy, za wyborowe oświadczano po 4.45 do 4.65, za średnie rs. 4 do 4.20, ordynaryjnym obrotów nie dokonywano. Owsa dowoń wynosił 1,000 korcy, przy niezmięnionej tendencji, kupowane po 2.70 do 3 rs. stosownie do gatunku. Za pud siana płacono 40—50 kop. za pud, słomy 25—30 kop.

— *Magazyny tranzytowe przy stacji Praga* kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 29 sierpnia 1892-go r.

	wyszło:	przyszło	pozostaje:
Żyta	wag.		13 wagonów
Owsa			47 "
Maki żytniej			8 "
Maki pszennej			11 "
Kaszy jaglanej	1		18 "
Kaszy gryczanej			6 "
Ryżu			2 "
Pszenicy			24 "
Jęczmienia			17 "
Grochu			— "
Gryki			— "
Cebuli			— "
Fasoli			— "
Łoju			1 "
Makuchów			1 "
Maki kartoflanej	1		— "
Cukru			16 "
Rodzyneków			2 "
Kukurydzy			2 "
Maki kukur.			— "
Tranu			2 "

Razem . 2 wag. — 165 wagonów.

Ceny zboża wynosiły:

Pszenica	od 108 do 119	kop. za pud
Żyto	od 76 do 83	" "
Jęczmień	od 62 do 83	" "
Owies	od 75 do 93	" "
Kasza jaglana	od 115 do 135	" "
Gryko	od 115 do 135	" "

Cukier. Petersburg 26-go sierpnia. — Po dłuższej ciszy, jaka panowała na miejscowym rynku cukrowym, wystąpił w tygodniu minionym silny popyt na towar gotowy, wywołany taniością jagód i wyczerpaniem zapasów u konsumentów. Przy daleko wyższych cenach, ruch jednak był mały, gdyż sprzedawcy nie mieli wcale towaru. Mączkę cukrową krystaliczną w towarze gotowym sprzedawano w ciągu tygodnia po rs. 4.70 do 5.90; cenę tę chcą płacić. Na dostawę czterdziestodniową chcą oddać po rs. 5.65—5.70. Na październik-grudzień zakontraktowano jedną partję po rs. 5. Mączkę mieloną w końcu zeszłego tygodnia ofiarowano na próżno po rs. 5.45 za towar miejscowy, cena ta podniosła się do rs. 5.05, gdyż na krótką dostawę ofiarowano po rs. 5.70. Rafinady miały dobry odbiór przy cenach niezmiennych.

Z Odesy donoszą, że pomimo ukończonego już oddawania sprzętu zboża, dowozy żyta na rynek miejscowy są wciąż bardzo małe, kupcy zbożowi mówią powszechnie, że dzieje się to dla tego, iż zbiór żyta w okręgu sąsiednim był niewielki, przez co wszystkie zapasy starczyć mogą zaledwie na pozytywne ludności i obsianie pól, na sprzedaż zaś nie pozostaje nic. Tam znów, gdzie urodzaj żyta był pomyślny, kupcy skutkiem niepewności, czy będzie ono mogło być wywożone za granicę, wstrzymali się ze sprzedażą lub nabyciem żyta.

Z handlu zbożowego w Cesarstwie. Warunki handlu zbożowego na rynkach russkich nie uległy żadnej zmianie. Dowozy są wciąż bardzo małe. Usposobienie niezdecydowane trwa w dalszym ciągu; o większych tranzakcjach do gubernji wewnętrznych lub na eksport nie słychać zupełnie, albowiem nabywcy wstrzymują się z zakupami aż do chwili ustalenia się cen. Pewne ożywienie handlu zbożowego zauważyć się daje w gubernjach nadwołżańskich, gdzie ukończono już sprzęt zboża, młócka idzie bardzo szybko. Jednocześnie z ustaniem epidemii w gubernjach tych powiększyły się dowozy i tranzakcje, ceny jednak dotąd się nie ustaliły. Handel wywozowy jest dotąd skrzepowany, tendencja jest ciągle zniżkowa na rynkach zagranicznych. Porty bałtyckie i rynki, prowadzące handel z Niemcami, są wciąż bezczynne, skutkiem wielkiego upadku cen na giełdach niemieckich. W portach południowych rzeczy szły nieco lepiej, a nawet wysłano trochę zboża do portów morza Śródziemnego, głównie jęczmień i kukurydzy, poszukiwanych w wielkich ilościach. Brak zapasów i dowozów odbija się ciągle na handlu zbożowym gubernji południowych.

Wywóz spirytusu za granicę w pierwszym półroczu r. b. wyniósł tylko 638,905 wiader bezwodnego alkoholu, a w r. z.

Mąka i otręby. Trwające od pewnego czasu warunki dla handlu mąką na rynku naszym nie wykazują w tygodniu ubiegłym zgola żadnej poprawy; brak zupełny popytu, niestająca cieża, nie pozwalają nawet stwierdzać, czy ceny zrobiły postępy w kierunku zniżkowym; o poprawie cen w tych warunkach naturalnie mowy być nie może. W handlu otrębami po otwarciu granicy tranzakcje, gdyż w młynach tutejszych zebrano się znaczne ilości żytnich otrębów, które nabywali po większej części kupcy zagraniczni, przybyli w tym celu do nas. Tutejsi nabywcy, nie znając na razie cen, zakupili tylko małą część. Płacono za otręby żytnie do 58 kop., a za pszenne do 55 kop. za pud, loco brzeg Wisły, prócz tego za natychmiastowem załadowaniem na kole, za żytnie do 62½ kop., za pszenne 58 kop. za pud franco Aleksandrowo. Przytem dodać należy, iż skutkiem zapotrzebowania większych ilości berlińskich, fracht wodny znacznie się podniósł.

Łódź 27-go sierpnia. — Na tutejszych targach zbożowych popyt jest w ogóle słaby. Od wtorku sprzedano na stacji towarowej żyta 200 korey po rs. 4.20 do 4.35, pszenicy 300 korey po rs. 6 do 6.30, owsa 1,000 korey po rs. 2.70 do 2.80. Na Nowym Rynku sprzedano wczoraj 400 korey po rs. 5.90 do 6.30, 300 korey żyta rs. 4.20 do 4.35, 150 korey jęczmienia po rs. 4 do 4.10. Pasza cieszyła się bardzo dobrym popytem; zakupiono siano kop. 1.20 do 1.25, słomę po kop. 75 do 85, koniecinę po kop. 1.50 do 1.65.

Libawa dnia 24-go sierpnia. — Żyto (z gwarancją 120 f. hol.) słabo, suche litewskie 91 kop. w poszukiwaniu, kurlandzkie 91 kop. w poszukiwaniu, russkie 91 kop. w poszukiwaniu. Owies biały bez zmiany, litewski dobry suchy 75 kop. w poszukiwaniu, kurlandzki i litewski wyborowy 85 kop. w poszukiwaniu, dobry russki 75 do 76 kop. w poszukiwaniu, wyborowy 85—87 kop. w poszukiwaniu, owies czarny słabo, wyborowy 79 kop. w poszukiwaniu, owies czarno-pstry od 76 kop. w poszukiwaniu. Jęczmień bardzo słabo, dobry kurl. 71 do 72 kop. w poszukiwaniu, na paszę suchy 67—69 kop. w poszukiwaniu, russki (z gwar. 100 f. hol.) 70 do 71 kop. w poszukiwaniu. Hreczka (z gwarancją 100 f. hol.) 82 kop. w poszukiwaniu. Groch suchy na paszę 80 kop. w poszukiwaniu, małosuski 95 kop. w poszukiwaniu. Wyka litewska od 68 do 71 kop. w poszukiwaniu. Fasola bez obrotów. Siemię lniane litewskie 7-miarowe od 139 do 140 kop. w poszukiwaniu, russkie 7-miarowe 139 do 140 kop. w poszukiwaniu, stepowe 7-miarowe 145 do 146 kop. w poszukiwaniu, 6-miarowe 126—127 kop. w poszukiwaniu. Makuchy lniane spokojnie, ruskie wyborowe 96 do 106 kop. w poszukiwaniu, sara-towskie 80 do 81 kop. w poszukiwaniu. Makuchy konopne od 60 do 61 kop. w poszukiwaniu. Otręby pszenne mocniej, grube 58—61 kop. w poszukiwaniu, mialkie 46—48 kop. w poszukiwaniu. Siemię konopne 110—112 kop. w poszukiwaniu. Lnica 115 do 120 kop. w poszukiwaniu. Dowóz do Libawy wyniósł w dniu 22-im i 23-im sierpnia: 33 wagony żyta, 8 wag. jęczmienia, 69 wagonów owsa i 116 wagonów różnych innych towarów.

Przestrzeń zasiewów buraczanych w porównaniu z r. z. zmniejszyła się o 1,1%, a mianowicie z 285,017 dzies. na 2181,680 dzies. Wysiano w r. b. 57,866 dzies. w tem 22,108 dziesiątyn w gubernji kijowskiej i 15,142 dziesiątyn w gubernji charkowskiej, a w Królestwie 6,121 dziesiątyn, przepało 13,879 dziesiątyn w tem w gub. kijowskiej 6,756 dzies., w gubernji charkowskiej 4,010 dziesiątyn i 20 dziesiątyn w Królestwie Polskiem.

W tymże czasie 3,222,194 wiader. Szczególniej spadł wywóz spirytusu przez komorę libawską, a mianowicie z 1,388,867 wiader w r. z. na 98,216 wiader w r. b. Spirytusu oczyszczonego wywieziono w pierwszym półroczu r. z. 607,772 wiader, a w r. b. 133,189 wiader.

Nafta trochę słabiej. W Carycynie po 22 do 23 kop. bez kosztów, w Warszawie rs. 1 kop. 6 franco rezerwoar.

Chmiel. Saz 23-go sierpnia. — Wczoraj na rynku tutejszym sprzedano pierwszą partję chmielu tegorocznego z plan-tacji okolicznych i osiągnięto, stosownie do gatunku 110 do 120 guldenów za 50 kilogram.

Produkcja gorzelnicza. Ogólna ilość okowity wyprodukowanej do dnia 1-go lipca r. b. wyniosła 25,652,850 wiader okowity bezwodnej, wobec 29,297,049 wiader wyprodukowanych w tymże czasie r. z. Pomimo zmniejszenia produkcji, jednakże zapasy powiększyły się nieco, gdyż w r. z.

wyniosły 10,160,636 wiader, a w r. b. 11,401,500 wiader. W szczególności produkcja okowity do dnia 1-go lipca r. b. przedstawia się w zestawieniu z rokiem zeszłym w następujący sposób:

	1892 r.	1891 r.
Gubernje północne	480,540	489,456
„ wschodnie	1,865,047	2,209,985
„ przemysłowe	1,812,041	1,751,583
„ środkowe czarnoziemne	5,772,479	8,765,670
„ małosuskie	2,285,114	2,415,552
„ naobaltyckie	4,574,959	8,069,230
„ północno-zachodnie	2,691,726	2,619,717
„ południowo zachodnie	3,325,250	3,846,437
„ południowe	1,620,850	1,446,700
Królestwo Polskie	1,993,845	3,093,749

— Rada miejska warszawska dobroczynności publicznej. Na zasadzie art. 2 Najwyższej zatwierdzonej w d. 1-ym czerwca 1871 r. uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego, oraz w myśl art. 910 kodeksu cywilnego w Królestwie Polskiem, na posiedzeniu w dnia 1 (18) czerwca r. b. postanowiła:

Zawarty w testamentcie ś. p. Marjanny z Jobsów córki Jakuba Unruh, z dnia 11 (23) kwietnia 1891 r. zapis zapis rs. 500 dla dom schronienia starców gminy ewangelicko-augsburskiej w Warszawie, przyjął pod warunkami w testamentcie wymienionemi i z zachowaniem praw osób trzecich.

Naczelnik zakładów dobroczynnych
Rzeczywisty Rada Stanu **M. Waraksin.**
Sekretarz Rady **Lechowicz.**

Zatwierdzony przez Urząd Lekarski
NAPÓJ OCHRONNY

FOSFAT SODA.

Ulubiony letni napój anglików i amerykańców, orzekwający, oraz niezawodnie zapobiegawczy środek, wyrabia **Instytut Wód Mineralnych** przy aptece **L. Ziemińskiego**, magistra farmacji, Marszałkowska róg Królewskiej. 1211

— **Dentystka Zofja Gutzman** wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10 rano do 5-jej po południu. Szpitalna 3. 3138

KLEPSYDRY,
ZAPROSZENIA POGRZEBOWE
ORAZ
napisy na **WSTĘGACH** do **WIEŃCÓW**
żałobnych lub innych, przyjmuje do druku i naj-szybciej wykończy drukarnia **Kurjera Warszawskiego**, Plac Teatralny N° 2

Dr ZAWISZA
powrócił. 1223r
Franciszek Szymański
adwokat przysięgły, po powrocie z Petersburga osiedlił się w **Warszawie, Długa 36.** 1204r

Fabryka tureckich tytoniów i papierosów
K. K. ETIKOWA
egzystująca od roku 1841
przy ul. Małej Rybnej dom własny
w **Odessie.**
Skład główny w Warszawie u Mustafy d. **L. Gągacki** przy ul. **Krak.-Przedm. nr 9** oraz w St.-Petersburgu, Moskwie, Kijowie, Rydze, Kownie, Niżnym-Nowgorodzie, Symferopolu i w wielu innych miejscowościach, poleca wyroby swoje **znane ze swej dobroci.** 3132

DYREKCJA DROGI ŻELAZNEJ Warszawsko-Wiedeńskiej

zawiadamia, że z powodu pojawienia się cholery w niektórych okolicach gub. lubelskiej, ekstra pociąg, mający być wyprawiony z Warszawy w dniu 26 sierpnia (7 września) r. b. na odpust do Częstochowy, z polecenia Jego Ekscelencji Naczelnika kraju, wyprawiony nie będzie. 1228r

— Dr **Władysław Zawadzki** powrócił. **Nowy-Swiat 41**, od 5—6-jej po południu. 3164

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Akacji. — Napisałam poste-restante pod twojem nazwiskiem do S. 3166

— Fijolkowi-Felusowi. — Pisałem ci wielokrotnie, że wszystko zależy od silnej woli; i ja się też do niej odwołuję prosząc cię usilnie, abyś oznaczony termin przedłużyć raczyła. Nie przejmuj się żalem i nie sądź, że jesteś nad przepaścią, bo z tyle ważną sprawą uczuć i przyszłości, żartów i igraszek być nie może i nie będzie. 3165 J....

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

P O C I A G I	Odc. Przych.	
	godziny i minuty	
Warszawsko-wiedeńska:		
A) Do Wiednia:		
Kurjerski I i II kl. z wagonami sypialniami I i II kl. do Granicy, dalej tylko I kl. (wagony bezpośredniej komunikacji z Warszawy do Berlina przez Sosnowice) nie staje w Rogowie i Rokicinach	9 30 w.	6 — r.
Pociąg 3 kl. (zatrzymuje się na stacjach Kamiński i Rudniki)	5 40 r.	10 30 w.
Osobowy 3 kl. (wagony I i II kl. bezpośredniej komunikacji między Warszawą a Wiedniem)	11 — r.	6 50 w.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa (Powyższe pociągi łączą się z koleją łódzką)	5 40 p. p.	10 10 r.
B) Do Aleksandrowa:		
Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym z Warszawy do Berlina przez Aleksandrow (pociąg z Warszawy zatrzymuje się dopiero w Skierniewicach)	4 10 p. p.	2 5 p. p.
Osobowy 3 klasy	6 55 r.	10 — w.
Osobowy 3 klasy do Kutna	6 40 w.	9 10 r.
Osobowy 3 klasy do Skierniewic	3 10 p. p.	8 25 r.
Spacerowy 3 klasy do Skierniewic (w niedziele i święta)	9 — r.	11 10 w.
Warszawsko-terespolska:		
Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym (łączy się w Warszawie z pociągami do Wiednia i przez Wrocław do Berlina, a w Brześciu z kurjerskimi kolei mosk.-brzesk.)	8 — r.	7 30 w.
Pocztowy 3 kl. dla komunikacji bezpośredniej, a 2 kl. miejscowej (łączy się w Warszawie z kurjerskimi kolei wied. do Berlina, w Brześciu z kurjerskimi i pocztowymi do Kijowa i Odesy, z pocztowymi kolei mosk.-brzeskiej, w Siedlcach z poczt.-towarowo-osobowymi kolei siedlecko-mańkowskiej)	3 30 p. p.	2 12 p. p.
Towarowo-osobowy (łączy się w Warszawie z koleją wied. do Wiednia, a w Brześciu do Moskwy, Kijowa i Odesy, do Białegostoku i Grajewa, oraz z kol. brzesko-chelmską)	11 45 w.	6 40 r.
Towarowo-osobowy (łączy się w Łukowie z pociągami pocztowymi nadwiślańskimi Łuków-Iwangr., a w Siedlcach z koleją siedlecko-mańkowską)	9 25 r.	6 54 w.
Osobowo-towarowy do Mrozów	5 38 p. p.	8 57 r.
Spacerowy do Mrozów (w niedziele i święta)	10 8 r.	10 14 w.
Warszawsko-petersburska:		
Kurjerski I i II kl. wagon sypialny Pocztowy 3 kl. do Wilna w komunikacji bezpośredniej z sąsiednimi kolejami, a I i II kl. do Petersburga	10 38 r.	7 8 w.
Osobowy 8 klasy	11 30 w.	4 23 w.
Osobowy 3 klasy do Białegostoku	5 13 p. p.	8 55 r.
Nadwiślańska do Kowla:		
Pocztowy 3 klasy do Kowla	3 35 p. p.	2 — p. p.
Osobowy do Kowla (dwa wagony I, II i III klasy komunikacji bezpośredniej między Warsz. a Kielec)	11 40 w.	8 13 r.
Osobowy do Iwangrodu (Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską)	7 48 r.	10 — w.
Osobowy do Otwocka	5 — p. p.	9 40 r.
Osobowo-towarowy do Otwocka (tylko 3-cia klasa)	6 55 w.	— — —
Osobowy (tylko w niedziele i święta) z Otwocka	— — —	11 6 w.
Pocztowy z Iwangrodu do Łukowa	11 23 r.	6 33 w.
Towar.-osob. z Iwangr. do Lublina	11 23 r.	6 8 w.
Towar.-osob. z Lublina do Chełma	9 20 r.	6 44 w.
Nadwiślańska do Mławy:		
Pocztowy 3 klasy do Mławy	6 55 w.	10 45 r.
Osobowy 3 klasy do Mławy	10 20 r.	7 20 w.
Osobowy 3 kl. do Nowogrodzkiej Osobowy (tylko w niedziele i święta) z Nowogrodzkiej	4 15 p. p.	9 10 r.
— — —	— — —	10 40 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy 3 klasy	7 5 r.	8 33 w.
Osobowy 3 klasy	2 23 p. p.	3 12 p. p.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy 3 klasy	7 55 w.	7 42 r.
Osobowy 3 klasy	2 32 p. p.	3 8 p. p.

Leokadja Kosmowska, Przełożona Pensji VI-klasowej Żeńskiej,

przy ulicy Miodowej № 1,
zawiadamia osoby interesowane, że rok szkolny 1892—93 rozpocznie się dnia 1 (13) Września r. b. 1218r

Nakładem i drukiem S. Orgelbranda Synów w Warszawie, opuściła prasę książka p. t.

CHOLERA,

Jej istota, przyczyny, objawy szerzenia się, sposoby zapobiegania i leczenia.

Skreślił Dr. Józef STARKMAN.
Cena kop. 10.

Do nabycia we wszystkich księgarniach warszawskich i prowincjonalnych. Z prowincji przesyłać można markami pocztowymi 14 k., kupujący 50 egz., kosztów przesyłki nie ponoszą. 1420

Siedem pokojów

na 3-em piętrze, do najęcia od 1 Października w domu Temlera, № 10 ulica Hrabiego Kotzebue. 1430

SZKOŁA POCZĄTKOWA OGÓLNA

z oddziałem froebelskim

Ludwika Lisikiewicza,

Nowy-Swiat 57.

Przyjmuje dzieci od lat 5—11 i przysposabia uczennice do klasy 1-ej i 2-ej gimnazjum, a uczni do klasy wstępnej i 1-ej. Dzieci stale umieszczone, prócz konwersacji w obcych językach mogą brać lekcje muzyki.

Dostać można we wszystkich znaczniejszych księgarniach

Kartki z życia kobiety

przez 8r

ESTEJE.

Powieść odznaczona zaszczytnie na konkursie „Kurjera Warszawskiego”, z 52 ilustracjami w tekście Czesława Jankowskiego.—Cena rs. 2, z przesyłką pocztową 2.20.

Skład główny w księgarni nakładowej S. Lewentala, Nowy-Swiat № 41

HERBATA

FIRMY DOMU HANDLOWEGO

WOGAU i K^o w Moskwie,

z Banderolą Rządową,

nadeszła i sprzedaje się hurtowo i detalicznie

W SKŁADZIE JÓZEFA KLEINADEL,

ulica Królewska Nr 39, wprost Giełdy,

Telefonu Nr 280.

922R

LUDWIK HILKNER,

Warszawa, Krak.-Przedm. № 5.—Telefonu № 555.

poleca ROWERY

z najlepszych angielskich fabryk HUMBER et Comp., RUDGE CYCLE Comp., HILLMAN, HERBERT et COOPER, a świeży transport Rowców „SŁAWA” niemieckiej fabryki SEIDEL et NAUMANN, po cenach zniżonych.—Cenniki gratis i franko. 1126r

UWAGA. Na ROWERACH z fabryki HUMBERA & COMP., zdobyto na tegorocznym 100 wiorstowym wyścigu: a) WIELKI MEDAL ZŁOTY, b) TYTUŁ MISTRZA JAZDY WELOCYPEDOWEJ NA KRÓLESTWO POLSKIE, c) WIELKI MEDAL SREBRNY, d) MEDAL BRONZOWY.

Towarzystwo Wzajemnego Ubezpieczenia na Życie

„NEW-YORK,”

założone w roku 1845,

działające w Państwie Rosyjskiem na mocy **NAJWYŻEJ** udzielonej koncesji oraz przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych zatwierdzonych przepisów, posiadające

Kapitału Gwarancyjnego 265,748,783 Rubli

zawiera ubezpieczenia na życie według różnych kombinacji, na warunkach nader korzystnych, z udziałem w zyskach, począwszy od pierwszego roku ubezpieczenia, z corocznem lub odroczonem pobieraniem dywidendy.

Nie bacząc na panującą epidemię, Towarzystwo przyjmuje nadal ubezpieczenia i odpowiada za wypadki śmierci wskutek cholery.

ZARZĄD GŁÓWNY DLA ROSSJI W ST.-PETERSBURGU.

Prospekt Newski Nr 26.

Biuro Oddziału Warszawskiego w Warszawie,

ul. Saski Nr 5.

Filja w Wilnie,

ulica Wielka, dom Heimana.

AGENTURY WE WSZYSTKICH ZNACZNIEJSZYCH MIASTACH.

Dyrektor Oddziału Warszawskiego K. RADKIEWICZ.

Nauka i wychowanie.

A) Szkoła kroju i szycia. Świętokrzyska 11, krój Vorth'a. Na stałe układać się można z nauką języków, muzyki. 2656r

A) Rs. 25 przy szkole pomieszczenie z nauką muzyki, języków, krawieczyny. Świętokrzyska 11. Stokowska. 2659r

Adres: Francuzki świeżo przybyłe, nauczyciele, nauczycielki wysoko wykształcone, z wyższą muzyką do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasińskiej, Berga 6, parter. 2655r

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego. Załęski. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki. bony. 2650r

Angielka szuka lekcji. Włodzimier-ka 2—5, do 11-ej i po 7-ej. 2660r

Adres: Pierwszorzędne biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bony. 2698r

Buchalterji wyczuca gruntownie wieloletni zastępca Danilewicz, autora buchalterji, Chmielewski. Bracka 5. 2684r

Biuro rekomendowania nauczycieli, mistrzów Bguernantek, bon, oficjalistów. Świętokrzyska 27. Dąbrowska. 26596

Biuro prof. de Préchamps, Długa 25. Polka francuzki, niemki do umieszczenia. 26410

Francuzka z literaturą i wyższą muzyką. Znajdzie zawsze pomieszczenie. Kaucjonowane biuro komisowe, Senatorska 28. 2688r

Konwersacja francuska, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, ofcyna 25. 25454

Lekcje muzyki. Patent konserwatorium. Marszałkowska 94, m. 25, od 11—1. 26727

Metr muzyki, z atestatem Warszawskiego Instytutu muzycznego, udziela lekcji gry fortepianowej i teorii muzyki. Wilcza 6, mieszkania 18. 26889

Młoda ruska, która ukończyła 8 klas gimnazjalnych, życzę udzielać przedmiotów i języków. Niecała 8, m. 16. 2644r

Medalistka z konwersacją ruską i francuską udziela lekcji, przygotowuje do gimnazjum. Nowogrodzka 29, mieszkania 30, od 1—3. 26654

Nauczycielka udziela lekcji gry na fortepianie, oraz przygotowuje do inst. muzycznego. Zielna 15, m. 2. 26720

Nauczycielka władająca gruntownie językami: francuskim i niemieckim potrzebną jest do dwóch panienek, na demi-plac. Wiadomość: Wielka 35, mieszkania 4, zrana do 12-tej. 26785

Nauczycielka przyjmuje na mieszkanie kształcące się panienki, od 15 rs. miesięcznie. Konwersacja francuska, niemiecka i fortepian. Krakowskie - Przedmieście 26, mieszkania 56. 26807

Nauczycielka przygotowuje do gimnazjum, udziela języków, muzyki, poszukuje lekcji. Niecała 12, m. 15. 26742

Nauczycielka z muzyką, językami, poszukuje miejsca, tania. Oferty przyjmuje Kurjer „Wanda”. 26947

Potrzebna jest zaraz na stałe, osoba posiadająca języki: niemiecki lub francuski i muzykę, do uczenia dzieci. Pensja 150 rocznie i utrzymanie. Osoby posiadające świadectwa lub dobrą rekomendację, mogą nadsyłać oferty: „poste-restante, Kobryn, gub. Grodzieńska dla F. S.”. 2680r

Pensja żeńska, Nowy-Swiat 8, przyjmuje uczennice na warunkach: kl. wstęp 30 rub. rocznie, I, II 50, III, IV 70. Współdział nauczycieli specjalistów. Zapis codziennie. — K. Olszowska. 26784

Potrzebni: francuska w średnim wieku na demi-plac do godziny 3, za mieszkanie z całodziennym utrzymaniem, oraz rutynowany korepetytor, student, znający dobrze języki: polski i ruski. Sienna 1, m. 7. 26852

Polka z prowincji, posiadająca patent nauki czytelki domowej, poszukuje odpowiedniego zajęcia na stałe lub też na godzinę. Leszno 28, m. 15. 26935

Potrzebna polka młoda, z niemieckim i wykładem nauk wstępnych, na wieś. Pensja roczna 150 rs. Zgłaszać się: Wspólna 19—34, od godz. 11 do 2-jej. 26864

Potrzebna na wyjazd do Rosji guwernantka polka, lat 25—30, znająca grzecznie francuski. Wiadomość: Podwale 24. Trojanowska, od 10—12. 26859

Potrzebny nauczyciel z upoważnieniem, do szkoły prywatnej na prowincji, nie starszy nad trzydzieści parę lat wieku. Wiadomość: Zgoda 5, m. 28. 26885

Potrzebna bona, szwajcarka młoda, do dwóch dziewczynek. Krucza 5, m. 8. 26861

Paryżanka młoda, z niemieckim udziela lekcji i konwersacji u siebie i na miejscu. Nowy - Świat 70, m. 11, 2-e piętro, od frontu, przyjmuje od 6—9 wieczorem. 26877

Potrzebny pokój za lekcje. Oferty: Marszałkowska 123, m. 10. 26963

Student uniwersytetu, doświadczony nauczyciel udziela lekcji. Wilcza 52, mieszkania 3. 26875

Stancja dla uczni szkół prywatnych. Zielna 13—5. 26965

Stancja dla uczni szkół prywatnych, opłata przystępna, opieka troskliwa, konwersacja francuska. Złota 30, m. 10. 25402

Uczeń z wyższych klas gimnazjum, w celu przygotowania chłopczyka do wstępnej klasy potrzebny. Oferty z wymienieniem warunków pozostawić w kantorze Kur. Warsz. pod lit. F. F. 26881

Ukończywszy z odznaczeniem rządową realną szkołę w Cesarstwie, poszukuje lekcji na wieś, na cały rok. Oferty przyjmuje kantor Kurjera dla „Edmunda”. 26702

W zakładzie gimnastyki i masażu Heleny Kuczańskiej przyjęcia rozpoczęte. Mazowiecka 5. 24918

W Berlinie można umieszczać dzieci pod pewnym dozorem, na stancję i korepetycję. Oferty proszę składać: Berlin: W. Friedrich—Wilhelm str. 20. Blizsze wiadomości pod tymże samym adresem. 26946

Doniesienia osobiste.

Doktorówna J. J. Radom poste-restante dla list. 2657r

Dla Obojętnej Radom poste-restante list wysłany. 2648

Emilia 1000 ma list pilny na pocztę od Kosińskiego. 26982

„I. F. poste-restante Pruszków” list na pocztę. 26944

Klarze Stewart list wysłany od Z. F. 2664r

List restante dla Brylantowego serca wysłany. 2640

Listy wysłane „Henrykowi 5000” Łódź i „Z. Z.” Warszawa. 26848

List dla Zofji 19 poste-restante wysłany. 2665r

Pudruni odpowiedź wysłana pod tym samym adresem. 26925

„T. Prawdzic” ma list. 26879

„Warszawianka” ma list na pocztę od A. Juliana 26149. 2649r

Zechce Zofja 19 odebrać z poczty dwa listy poste-restante od Harybdy i Scylli. 26820

Z. Z. ma list na pocztę od „Cel życia”. 26924

Posady i prace.

a) Poszukiwana.

Bona paryżanka z niemieckim, muzyką, poszukuje miejsca. Wielka 31, m. 7. 26951

Chemik gorzelnik, obeznany dokładnie z czerpobką kukurydzy, żyta, melassy i kartofli, poszukuje zajęcia w Królestwie lub Cesarstwie. Oferty: Konin, gub. kaliska, poste-restante „Chemik”. 2661r

Młoda wdowa poszukuje miejsca za gospodynią na wieś, zna się dobrze na gospodarstwie wiejskim i domowym. Solna 6, mieszkania 6. 26901

Młoda francuska, pozostająca w jednym miejscu przeszło 4 lata, poszukuje miejsca do dzieci. Wiadomość: Smolna 10, mieszkania 2. 26909

Młody człowiek, zagraniczny, znający dobrze język niemiecki, poszukuje miejsca inkasenta lub ekspedytora zaraz lub później, w Warszawie lub na prowincji, na żądanie złoży 100 rs. kaucji. Oferty: Kurjer Warsz. dla „Zagranicznego”. 26908

Mężczyzna w średnim wieku, z kaucją, posiadający języki niemiecki i polski, poszukuje zajęcia jako kasjer, inkasent, magazynier lub zarządzający w jakiej fabryce. Łaskawe oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla O. G. 26884

Młoda francuska poszukuje demi-plac. Łaskawe oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. dla W. L. 26886

Młody człowiek (bronzownik), znający języki polski, ruski, nieco niemiecki i buchalterję poszukuje posady. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Kaes”. 26884

Młody człowiek, był fclcer wojskowy, spełnił także obowiązki fclczera aptecznego, posiadający całubne świadectwa, pragnie znaleźć odpowiednie miejsce w składzie aptecznym w Warszawie lub na prowincji. Kapitulna 5, miesz. 15. 26815

Maszynistki do bielizny damskiej kompletne uzdolnione potrzebne zaraz do pracowni J. Billing Marszałkowska 129. 26496

Maszynistki do bielizny męskiej kompletne uzdolnione potrzebne zaraz do pracowni J. Billing Marszałkowska 129. 26495

Osoba młoda poszukuje miejsca do towarzysztwa lub lektorki. Krucza 16, m. 1. Tamże mieszkanie dla panien kształcących się. 26396

Osoba w średnim wieku, umiejąca pisać ładnie po polsku i po rusku, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Ulica Złota 37, mieszkania 20. 26763

Osoba inteligentna, poszukuje miejsca gospodyni, zna się na szyciu. Oferty kiosku Ohmielnej i Zielnej, pod literami A. H. 26790

Osoba młoda, miłej powierzchowności, poszukuje miejsca kasjerki, sklepowej lub t. p. Na żądanie może być kaucja. Oferty w Kurjerze Warsz. pod lit. W. H. S. 6. 26604

Osoba młoda, wykształcona, szuka miejsca w Warszawie lub na wyjazd. Szczygła domu 4, m. 17. 2632r

Osoba młoda, posiadająca muzykę, przedmiot, krój, tania przyjmie zajęcie dzienne lub inne. Śliska 14, miesz. 26. 26907

Osoba znająca się doskonale, na szyciu krawieczyzny i bielizny, poszukuje miejsca na przychodni. Zielna 12, m. 15. 26843

Osoba młoda, znająca krój, krawieczyznę, gospodarstwo wiejskie, poszukuje miejsca na wieś. Zielna 30, miesz. 3. 26836

Paryżanka wykształcona, młoda, udziela konwersacji niedrogo, może być za obiad. Oferty przyjmuje kantor Kurjera „Paryżanka”. 26876

Paryżanka ma kilka godzin wolnych do konwersacji i korespondencji. Nowy-Swiat 12, L. Riviere. 26732

Polka szuka miejsca jako towarzyszką do wyręczenia pani domu. Wiadomość: Orla 7, m. 12. 2692r

Rządca domu, dobrze obeznany z przepisami administracyjno-policyjnymi, mogący przyjąć obowiązki administratora domu, poszukuje takiego zajęcia na nader przystępnych warunkach. Łaskawe oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego dla „Rządca-administrator”. 26857

Ślusarz, zdolny monter, obeznany z urządzeniem gorzelni, częścią z gorzelnictwem, poszukuje posady mechanika w gorzelni, w Królestwie lub Cesarstwie. Łaskawe oferty pod „Z.” proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. 26948

Wdowa po artyście teatru Wielkiego, która udzielała niemieckiego w Paryżu, poszukuje zajęcia na godziny. Tamże mieszkanie wspólne za rubli 6 dla przyzwoitej osoby. Blizsza wiadomość: magazyn form, Niecała 12. 26556

Znam krój i krawieczyznę, poszukuję domu prywatnego na przychodni. Browarna 24, m. 12. 26716

Znam krawieczyznę, gospodarstwo wiejskie, prasowanie, poszukuję miejsca za gospodynią na wyjazd. Zielna 19, mieszkania 19. 26893

19-letni młodzieniec, z dobrimi świadectwami i rekomendacją, obeznany z sądownictwem, biegle piszący, poszukuje gdzieś zajęcia. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „Zdolnego 10.” 26736

100 lub 200 rs. za wystąpienie się o miejsce administratora lub rządcy dla człowieka inteligentnego, dobrej rodziny, z praktycznym i teoretycznym agronomicznym wykształceniem. Pażądaną byłaby posada w Cesarstwie. Oferty składać poste-restante Koniecpol dla S. S. 26216

b) Zaofiarowane.

Apteczny skład Zaleskiego w Łowiczu potrzebuje ucznia lub pomocnika. 26891

Bony z dobrimi rekomendacjami, honorarium tylko 3%. Kaucjonowane Biuro komisowe, Senatorska 28. 26882

Chłopiec starszy, obeznany z dystrybucją, potrzebny zaraz. Świadectwa wymagane. Wiadomość: hotel Polski, filja piekarni Warszawskiej. 26874

Do kwiatów potrzebna zwijaczka kompletne uzdolniona za dobrem wynagrodzeniem. Długa 39, m. 3. 26714

Do cukierni, Marszałkowska 59, potrzebny zaraz uczeń. 26851

Dwóch uczniów potrzeba do interesu tabacznego. Ul. Długa 1. 26860

Maszynistki potrzebne są do bielizny. Nowolipie 34, m. 5. 26916

Maszynista, drukarski, młody, potrzebny jest zaraz. „Rundo”, ulica Marszałkowska 123. 26839

Potrzebna panna uzdolniona do kapeluszy na wyjazd. Wiadomość w magazynie mody Mottier Sznage, Nowy-Swiat 69. 26614

Potrzebny uczeń do apteki w Zawierciu. Wiadomość na miejscu. 26403

Potrzebny praktykant do składu aptecznego. Pierwszeństwo mają z roczną praktyką. Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 2651r

Potrzebne panny zupełnie zdolne do staniów, panna do wydawania materiałów na stałą, wymagane dobre rekomendacje i podręczne. Erywańska 19, Józefina. 26941

Potrzebne panny do szycia balonu. Pierwszeństwo mają, które już takowy szły. Oferty z adresami pod „3600” składać w kantorze Kurjera. 26943

Potrzebna panna do strojów, na wyjazd do domu polskiego. Nalewki 41, m. 48. 26931

Panny dziurkarki potrzebne do bielizny męskiej. Obozna 8, m. 18. 26900

Potrzebne panny do krawieczyzny, podręczne i do nauki. Nowolipie 18, mieszkania 16. 26906

Potrzebne maszynistki i do dziurki do bielizny. Żorawia 6, miesz. 33. 26913

Potrzebne podręczne do pracowni Dobrowolskiej, ulica Świętokrzyska 19. 26920

Potrzebna jest gospodyni na wieś, znająca się na praniu, w wieku lat około czterdziestu. Wiadomość: Jerozolimka 47, mieszkania 20. 26922

Potrzebna jest gospodyni w średnim wieku, samotna, do zarządu interesem handlowym oraz gospodarstwem domowym, z kaucją rs. 400. Wiadomość: Nowy-Swiat 38, m. 23, fabryka kapeluszy damskich. 26892

Potrzebne prasowaczki. Grzybowska 4. 26855

Potrzebna kilku ludzi z kaucją, mówiących po rusku, do kantoru, ulica Nowy-Swiat 59. 26856

Potrzebny jest fachowy gospodarz na osobną kolonję, z kaucją (400) czterysta rubli. Wiadomość: Smocza 37, u rządcy domu, od 10 do 2-jej. 26866

Potrzebne są dziurkarki do bielizny. Wspólna 18, m. 15. 26959

Potrzebna panna obeznana z szyciem i krojem ubrań dziecięcych. Wiadomość w sklepie pana Panzera, Wierzbowa 1. 26958

Potrzebna panienka do krawatów. Solna 12, m. 4. 26961

Panny zdolne do staniów i spódnic zaraz. Marszałkowska 123, m. 10. 26837

Potrzebna maszynistka i dziurkarka do bielizny. Pańska 5, m. 11. 26921

Rymarze galanterijni i zdolni uczniowie chrześcijanie zaraz potrzebni do nowo utworzonej fabryki. Wiadomość: Nowolipki 4, m. 12. 26942

Sklepowa pracowita i z dobrimi świadectwami potrzebna zaraz. Wiadomość w handlu Kosińskiego, Marszałkowska 91. 26841

Sklepowa i subjekt potrzebni, kaucji 75.— Nowy-Swiat 37, dystrybucja. 26897

Uczeń potrzebny zaraz do rzeźbiarza w drzewie. Złota 7—9, Urbański. 26904

Uzdolniony majster kowalski może otrzymać natychmiastowe miejsce w fabryce maszyn A. Troetzer, Warszawa, Chłodna 29.— Zgłaszać się mogą jedynie tacy, którzy pracowali w fabrykach i posiadają świadectwa jako dobrzy i zdolni majstrowie. 26847

Zdolne robotnice do szalek i krawatów, jak również do nauki oraz maszynistki umiejące szyc na maszynie Singera znajdują zajęcia w fabryce krawatów, Tomackie 11. 26478

Zaraz potrzebne staniczarki, podręczne i uczennice. Szpitalna 4—9. 26950

Kupno i sprzedaż.

Adres. Oferty specjalne do marynat, stołowe i kuchenne, poleca fabryka K. Wiland, Hoża 9 (dawniej 8). 26398

A) Bardzo tania sprzedaje biżuterię złotą, srebrną, pierścienki najnowszych fasonów z brylantami i prawdziwymi kolorowymi kamieniami, pierścienki 56 próby od rs. 2 kop. 80, słubne obrączki złote od rs. 8 i t. d. Kupuję srebro, złoto, zamieniam na nowe. Przyjmuje wszelkie obstalunki podług najnowszych wymagań oraz reparacje, złocenie, srebrzenie; wszystko wykonywam tania, sumiennie. Oraczowski, jubiler, Nowy-Swiat 36. 2653r

Bryczka mała, welantowa robota, do sprzedaży. Leszno 71, u lakiernika. 26892

Bukiety ze świeżych kwiatów, słubne, imieninowe, do głowy, do boku, stołowe i inne po przystępnych cenach w zakładzie ogrodniczym F. Bardeta, Senatorska 35. 26829

Do sprzedania tania koń młody (trzylatek) zdadny pod wierzch i do zaprzęgu, siodło męskie, para chomont angielskich, platforma do rozwożenia towarów na mocnych ang. resorach. Wiadomość: ulica Elekoralna 7, u stróża. 26711

Do sprzedania suknie jedwabne i wełniane w różnych kolorach, okrycia oraz kapelusze. Marszałkowska 132, m. 4. 26853

Dla pp. restauratorów. Są do sprzedania przybory platerowane mało używane, mianowicie półmiski, wazy, tace i t. d. Tamże są korniszony, rydzy i grzyby marynowane. Wiadomość: Szczygła 11, miesz. 21. 26921

Dog dwumiesięczny, rzadkiej piękności, do sprzedania. Wilcza 18, u stróża. 26918

Do sprzedania jamnik suka. Wiadomość: Drogiatka Koszyki, pomiędzy placem wysięgowym a stacją filtrów. 26940

Dwie szafy trzy drzwiowe wysokie ze spodami, o szufladach, jedna machoniowa, druga dębowa, zdadne na książki lub do sklepu, także sekretarka machoniowa z bronzami w stylu I-go Cesarstwa, z muzyką wewnątrz, do sprzedania. Szpitalna 10, stróż wskazuje. 26639

Faetony, wolanciki, karykiel, kocz z fordeklem sprzedaje tania. Leszno 52. 26808

Fabryka mebli giętych, Smolna 16, poleca meble najwspanialszych fasonów po cenach najniższych, krzesła od 18 rs. tuzin. — Świeżawski. 26730

Fortepian jest, do sprzedania za 40 rubli.— Bednarska 23, miesz. 11. 26557

Fortepian Hofera do sprzedania i sztuczka materji czarnej na suknie. Oferty przyjmujcie Kurjer Warsz. pod Z. W. 26830

Fortepian czarny, krótki, nowej konstrukcji, sprzedam. Ohmielna 29, m. 45. 26845

Fortepian 6½ oktav, dobry, rs. 85. Wileńska 25, wiadomość u stróża. 26919

Fortepian krótki, doskonały, rs. 260. Szefroka Freta 18, m. 7. 26915

Fortepian do sprzedania za rs. 160. Pańska 10, m. 34. 26937

Garnitur mebli czarnych ze stołem, utrechtem bordo kryty, z powodu wyjazdu tania do sprzedania. Ogrodowa 4, m. 5. 26899

Garnitur fantazyjny i etomana jest do sprzedania. Świętokrzyska 3, Kaszyński. 26716

Jest do sprzedania lando zupełnie świeże, faetonik na kołach gumowych lub bez tychże, faeton większy, perelotka Jakowlewa na kołach gumowych, welant, bryczka. Leszno 64. 26769

Do sprzedania otomana mocna, wystana włosiem. Leszno 31, m. 7. 26954

Kwiaty doniczkowe po przystępnych cenach w zakładzie ogrodniczym F. Bardet, Senatorska 35. 26826

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bohatego, Nowy-Swiat 31. 2651r

Kupuję fortepiany, pianina używane, zamieniam, reparacje przyjmuję. Szkolna 5, mieszkania 10. 26936

Kto niedowidzi, może nabyć najlepsze okulary i binokle najnowszych fasonów (niezależnym od 50 kop.) w zakładzie optycznym Juliana Drehera, Szpitalna 6. Przyjmuję reparacje. 2581r

Kasy ogniotrwałe z zegarowymi przyrządami. Ceny niskie. Marszałkowska 125 Sikorski. 25065

Łóżka, materace, szafa do rzeczy, bielizny, toalety, tremo, komoda, szeslong, meble, stół, gzymsy. Krucza 49, mieszk. 9. 26933

Meble tania! Garnitur czarny, orzechowy, ilustracja, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi. Marszałkowska 119, między Złotą a Sienną, mieszkania 15, druga brama, parter. 26365

Meble różne nowe i używane, całe urządzenia lub pojedyncze sztuki po cenach możliwie niskich. Koperski, Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra. 24764

Meble do sprzedania bardzo tania, różne salonowe, jadalne, sypialne, komody, biura, lustra, otomany, szeslongi. Zielna 39, mieszkania 11. 26211

Maszyny ulepszone do gilot sklejanych i niesklejanych wyrabia K. Kosiński, Mazowiecka 2. 22729

Młode łabędzie tegoroczne są do sprzedania po niskiej cenie. Wiadomość bliższa u pani Wilczyńskiej, przy ul. Granicznej 13. 26569

Meble mahoniowe, wełna kryta, doskonałej roboty, fotel bujany, szafa mahoniowa, porcelana, samowar. Ulica Wspólna 28, mieszkania 6. 26762

Meble garnitur, otomana i sofa jest do sprzedania tania. Marszałkowska 111, mieszkania 11. 26934

Maszyny pięknie szyjące od rs. 12. Dzika 20, mieszkania 34. 26998

Meble po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, kredensy, szafy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 26953

Maszyna do szycia ręczna rs. 8. Leszno 31, m. 9. 26912

Meble garnitur, otomana, szafa orzechowa, duża, krzesła dębowe sprzedam tania. Chmielna 29, m. 47. 26930

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, kredensy, biurka, łóżka, szafy i inne po niepraktykowanym niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście 10, m. 6. 26897

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, firanki. — Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 26926

Prasy balansowe i tokarnie wyrabia dokładnie K. Kosiński, Mazowiecka 2. 24340

Potrzebny jest krucyfiks trzyłokciowej długości, artystycznie wykonany. Aleja Ujazdowska 10. 26773

Pomidory na funty i pudy codziennie świeże w zakładzie ogrodniczym F. Bardet, Senatorska 35. 26828

Pianino piękne. Elekoralna 51, m. 3, od 1 do 7-ej. 26717

Pianina nowe wynajmuje po cenach zwykłych. Elekoralna 6, Jan Dütz. 25252

Psy dogi młode, sukę dwuletnią sprzedaje. — Ordynacka 9, mieszkania 12. 26555

Pianina, znaczny wybór, o strunach krzyżowanych, sprzedaje po cenach najprzystępniejszych, z gwarancją, specjalna fabryka A. Dütz, Jasna 3. 25253

Power na gąłkach sprzedam za 50 rs. Praga, ulica Brzeska 14, wiadomość u stróża. 26864

Power angielski Rudge na gumach maszynowych, z przyborami, do sprzedania. Leszno 56, m. 20. 26833

Szafa mała sklepowa, do sprzedania 12 rs. Marszałkowska 69, stróż. 26733

Sprzedaje tania szafy, łóżka, szafki, umywalki. Ul. Śliska 53, m. 1. 26572

Sprzedam tania kredens o 6-ju drzwiach, szeslongi, wykwintnej roboty i różne meble. Ul. Ceglana 1, mieszkania 9, od godz. 10—5-ej. 26605

Sprzedaje przysn i duży kufer do futer. — Aleja Szucha 19, mieszk. 1. 26844

Sprzedam tania aryston, szeslong jutą kryty. Freta 12, m. 3. 26951

Wieniec pogrzebowe i inne ze świeżych kwiatów, palmowe, laurowe, po przystępnych cenach w zakładzie ogrodniczym F. Bardet, Senatorska 35. 26927

Z. Krasnodębska, dawniej warszawskie stowarzyszenie sprzedaży owoców. — Chmielna 26, poleca w znacznej ilości jabłka „papierówki, oliwki”, ceny niskie. 26778

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania karetka 2-osobowa, powóz 4-osobowy i sanki. — Wiadomość u podoficera Sałaty, Gęsia 24, koszar wołyńskie. 36558

Z powodu wyjazdu sprzedaje się meble czarne, kością słoniową wyłożone oraz meble francuskie z brązem, lustro, portjery, firanki, kredens dębowy, stół, krzesła, szafy, kwiaty, kuchenne sprzęty. Widzieć można od 2 do 6-ej. Marszałkowska 84, m. 8. 26872

34 obrazów olejnych starych, narzędzia młynarskie, „Biblioteka Warszawska” i inne książki do sprzedania. Wilcza 64, mieszkania 1. 26850

Interesa handl. i majątk.

Bardzo korzystny interes, od kilkunastu lat bezustannie, z wyrobioną klientelą, do odstąpienia zaraz na dogodnych warunkach z powodu choroby właściciela. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 5, W-ny Radziński. 26653

Dom z dochodem 2,100 do sprzedania lub wydzierżawienia na 3 lata. Oferty pod G. D. Kurjer Warsz. 26878

Do sprzedania restauracja w najlepszym punkcie miasta, obok różnych instytucji rządowych i handlowych, z całym urządzeniem. Wiadomość: Bagno 4, u rządcy domu, od 2 do 4-ej. 26910

Do odstąpienia sklep z urządzeniem, z towarami lub bez, przy ulicy Marszałkowskiej. Wiadomość u stróża, Złota 6. 26323

Domek drewniany w ogrodzie do sprzedania. Wiadomość: ulica Piwna 31, mieszk. 7, od 10 do 5-ej. 2594r

Jedna z największych czytelni, dająca 40% z kapitału, jest zaraz do sprzedania. Wiadomość w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26. 2663r

Magiel do sprzedania w dobrym stanie z powodu słabości. Ul. Pawia 75. 26905

Magle do sprzedania zaraz. Nowa Praga, ulica Stalowa 14. 26568

Poszukuje apteki z obrotem do 5 tysięcy rubli, bez domu. Szczegółowe wiadomości proszę nadsyłać pod adresem: A. Kłosińska w Warszawie, Krucza 40. 26865

Poszukuje bufetu z zakąskami, może być z kuchnią. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Zakąski”. 26858

Potrzebuję 3,000 rs., poręczanie hipoteczne. Smolna 21, mieszkania 1. 26842

Potrzebna jest współczelna lub współnik do korzystnego handlu z kapitałem od 500 do 1,000 rs. Wiadomość: Nowy-Swiat 38, m. 23, fabryka kapeluszy damskich. 26894

Poszukuje ładnej rezydencji, z dużym ładnym ogrodem i paroma wioskami dojrzałymi. Oferty: Krucza 31, mieszk. 5. 2451

Potrzebna suma rs. 800 na 1-szy numer hipoteki. Solna 12, m. 4. 26960

Publi 600 potrzebuje jeden z sukcesorów, gospodarz na swoje ryzyko, gwarancją dobrej hipoteki w Warszawie, na procent umiarkowany, bez pośrednictwa. Oferty przyjmuje Kurjer pod sig. T. M. 26789

Publi 5,000 wypożyczyć na pierwszy numer hipoteki miejskiej, bez pośrednictwa. Wiadomość: ulica Solna 13, u właściciela piekarni. 26896

Publi 6,000 potrzebne na pierwszy numer hipoteki w Warszawie, bez pośrednictwa. Marszałkowska 142, u stróża, od godziny 6 do 7-ej wieczór. 26887

Rs. 2,500 i 1,000 wypożyczyć na pierwszy numer hipoteki miejskiej lub wiejskiej, bez pośrednictwa. Wiadomość: Trębacka 11, mieszk. 23. 26368

Sklep wiktuałów jest do sprzedania. Ulica Krochmalna 65. 26646

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz z wygodnym mieszkaniem, z powodu nagłego wyjazdu. Ulica Elekoralna 49. Wiadomość na miejscu. 26655

Sklep wiktuałów do sprzedania z powodu wyjazdu. Komorne rubli 10. Chłodna 31, od Żelaznej. 26955

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu. Ul. Żorawia 5. 26956

Sklep spożywczy do sprzedania za 60 rubli. Pawia 86. 26584

Skład węgla do sprzedania. Ul. Prosta 39. 26715

Szynk do sprzedania dobrze procentujący, za przystępną cenę. Wiadomość: Nowolipie 27, mieszkania 10. 26757

Sklep do sprzedania z towarami lub bez. Braska 5, dystrybucja. 26868

Skład węgla do sprzedania. Wiadomość: Wiodok 22, w mydlarni. 26888

Z powodu nieprzewidzianych okoliczności jest zaraz do odstąpienia sklep dystrybucyjny z patentem, urządzeniem eleganckim wraz z mieszkaniem za rs. 100. Wiadomość: ulica Długa 2. 26707

Z powodu wyjazdu odstępuje zaraz sklep wiktuałów za niską cenę. Ulica Pańska 94. 26765

Z przyczyn pomyślnych pozbywam interes, dający mi dotychczas przyzwoite utrzymanie. Świętokrzyska 11. 2658r

6000 rs. potrzeba na 1-szy numer hipoteki majątku ziemskiego w powiecie warszawskim na 6%. Wiadomość u rejenta Maciejewskiego. 26674

Lokale.

A) A. Wróblewski i S-ka, kantor przewoźny, Nowe-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Złatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 2598r

A) Salon, pokój umeblowany, usługa, samowar, można obiady. Erywańska 5, mieszkania 1. 26748

A) Od 1 września dwa pokoje do wynajęcia, na parterze, przy rodzinie, w domu skanalizowanym. Wielka 33. 26832

Chłodna 64, od kwartału do wynajęcia — parter, strona słoneczna: 3 pokoje, przedpokój, kuchnia, spiżarnia, piwnica, zlew, wodociąg 240. Zaraz: duża wozownia, stajnia, góry 108 rocznie. 2604r

Dwa pokoje, fortepian, umeblowanie, usługa, samowar. Świętokrzyska 27, pierwsze piętro. 26801

Do wynajęcia zaraz 4 pokoje, przedpokój, pasaż, kuchnia, spiżarnia, wygódka, 2 piwnice, wodociąg, zlew, na pierwszym piętrze, z balkonem. Widok piękny na ogród. Lipowa 5, blisko Oboźnej. 26835

Do wynajęcia jeden lub dwa pokoje umeblowane, 1-e piętro, eleganckie wejście. Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8. 26927

Do odnawienia pokój na parterze, usługa, samowar, opał, na żądanie meble, wspólny przedpokój. Zielna 21, m. 1. 2662r

Do wynajęcia pokój, o jednym lub dwóch oknach. Krucza 19—8. 26895

Do wynajęcia pokój u francuza. Ul. Ordynacka 12, m. 17. 26370

Do wynajęcia w każdym czasie 6 pokoiów, przedpokój, kuchnia, dwa balkony, pierwsze piętro. Złota 32. 26035

Potrzebny pokój dla kobiety. Oferty: Marszałkowska 123, m. 10. 26964

Panienska uczęszczająca do instytutu muzycznego znajduje troskliwą opiekę, z pomocą muzyczną osoby patentowanej, na przystępnych warunkach. Złota 22, mieszkania 8, od 4-tej. 26708

Poszukuje się lokalu zaraz, składającego się z 10-u pokoi i 2-ch kuchni, może być podzielonym na 6 z kuchnią i 4 z kuchnią. Pierwszeństwo oddaje się ponadwsiu. Wiadomość: Nowogrodzka 9, mieszkania 4, od 12—2. 26838

Potrzebne dwa pokoje umeblowane, z kuchnią, w okolicach Marszałkowskiej lub Nowego-Swiatu, na październik i listopad, takowy miał do wynajęcia, niech zgłosi się na Oboźną 10, m. 14. 26902

Pokój z całodziennym utrzymaniem, opieka, konwersacja francuska i niemiecka dla dwóch panienek. Mogą być lekcje muzyki i fortepian. Mokotowska 25a, m. 3. 26849

Pokój z kuchnią za 36 rubli kwartalnie i taniej, nając można w Starem-Mieście 4—6, dom skanalizowany i kłozety na piętrach. 26923

Potrzebny domek niewielki, lub lokal z ogródkiem, w Warszawie lub za rogatkami. Oferty: Świętokrzyska 31. Rządca. 26946

Pokój umeblowany, jest do wynajęcia przy rodzinie. Hortensja 5—7. 26871

Pokój frontowy, umeblowany, oddzielne wejście, 10 rs. Wspólna 10—5. 26911

Pokój dla kawalera przy rodzinie do wynajęcia. Chmielna 62, m. 6. 26914

Pokój z całodziennym utrzymaniem, zaraz do najęcia. Zielna 13—5. 26929

Pokój z meblami do najęcia. Chmielna 44, mieszkania 7. 26870

Pomieszczenie dla kilku panienek uczących się. Marszałkowska 105, m. 8. 26881

Pomieszczenie dla panienek, fortepian, konwersacja francuska. Długa 25, m. 34, od 1-ej do 5-ej. 24976

Sześć dużych pokoi do wynajęcia, 1-e piętro, sfrent, wszelkie wygody. Chmielna 13. Dom skanalizowany. 25540

Spichrz duży murowany, suchy, zdatny na skład cukru, okowity, maki, zboża itp., do wynajęcia od 8 października r. b. — Wiadomość: Żelazna 88, skład drzewa. 2642r

Stancja dla uczennic inst. muzycznego. Opieka macierzyńska. Świętokrzyska 11—4. Stokowska. 2657r

Tanio ładny pokój frontowy lub dwa. Marszałkowska 105, m. 5. 26898

Umeblowane 1, 2 lub 3 pokoje, ze wszelkimi wygodami. Obiady domowe w miejscu. Marszałkowska 123, m. 5. 26764

Ważne dla pp. uczni szkoły Kronenberga. Dla uczni wzorowej konduity stancja, konwersacja niemiecka, połączona z praktycznymi wykładami w moim kantorze. Świętokrzyska 8—6. 26917

W domu № 23 na ulicy Długiej, obecnie skanalizowanym, są do wynajęcia: 4 sklepy różnej wielkości i mieszkanie na 1-m piętrze, z balkonem, składające się z 9-u pokoi, z wateklozetem, kuchni z wodociągiem i zlewem, przedpokojem, oraz góry i piwnicy, oddzielnych. 26801

Zaraz do wynajęcia 5 lub 4 pokoje, przedpokój, garderoba, kuchnia z wszelkimi wygodami, zupełnie odnowiona, 3-e piętro, front. Krucza 46, drugi dom od Alci Jerolimskiej. 26880

Zaraz pokój umeblowany, od frontu. Smolna 15, m. 8. 26928

Zaraz salon, gabinet, przedpokój, elegancko umeblowane, obok kolumny Zygmunta. Podwale 4. 26945

3 pokoje, zaraz do wynajęcia, za 250 rs. Hoża 64. 26864

Licencje rozmaite.

Akuszarka b. starsza instytutu położniczego przyjmuje panie na słabość, z umieszczeniem dziecka od 15 rubli, radzi w zakresie swej specjalności, dla niezamożnych ustępstwo. Chmielna 19, pierwsze piętro, mieszk. 2. 26767

Akuszarka przyjmuje panie na czas dłuższy bez meldunku. Udziela porad swojej specjalności potrzebującym zupełnej dyskrekcji. Słabość, umieszczenie dziecka od 15 rub. Pokoje oddzielne, wspólne, z wszelkimi nowoczesnymi dogodnościami. Leszno 22. 26603

A) Kefir leczniczy sprzedaje po cenie przystępnej, dostawia do domów. Orla 6, mieszkania 32. 21238

Akuszarka Karpińska przyjmuje panie na słabość lub na kurację bez legitymacji, od 10 rubli. Elekoralna 19. 24598

Akuszarka Bukowska przyjmuje na słabość, czas dłuższy lub kurację, bez meldowania, z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 26772

Adres: Fabryka kwiatów Marii Fitkal. Ulica Świętojeńska 18, mieszkania 7. 2652r

Akuszarka Migasiewicz, przyjmuje panie na słabość, bez legitymacji, wygodę zapewniam, bo jest samotną. Marszałkowska 160, od Saskiego ogrodu. 26862

Magazyn ubiorów przyjmuje do roboty suknie i okrycia, ceny niskie, robota szybka i elegancka. Marszałkowska 132, mieszkania 4. 26854

Mamki! Biuro rekomendacji matek, posiada wybór zdrowych, wiejskich matek. Hoża 11. 24906

Mundurek z fartuszkami, robota rs. 1.30. Pracownia ubrań dziecięcych. Nowolipie 12, mieszkania 4. 2639r

Nagrody rs. 10 temu, kto odprowadzi dogadzanego, szczeniaka, Marszałkowska 84, mieszkania 8, a w razie odszukania, za przywłaszczenie do sądowej odpowiedzialności pociągnięty zostanie. 26873

Pracownia sukien damskich i dziecięcych od rs. 1. Nauka kroju systemem Worth'a s. 5. Śliska 16, m. 9. 26939

Przyjmuje wszelką krawiecczyznę, suknie od rs. 1.50. Żelazna 31, pierwsze piętro, front, m. 3. Nauka kroju. 26890

Przyjmuje do roboty suknie strojne rs. 3, okrycia, robota staranna. Szpitalna 4, mieszkanie 17 lit. B. 26771

Tornistry, paski, teki, kuferki dla uczni poleca fabryka T. L. Brzemyer, Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia. 26391

Wdowa inteligentna, praktyczna, zasad moralnych, posiadająca języki, muzykę, robotki, — przyjmie do siebie panienkę, potrzebującą rozumnej opieki. Aleksandra 4, mieszkania 7. 26701

Zgubiono w niedzielę w południe dewizkę z medaljonem, wewnątrz fotografie i włosy. Jest to pamiątka. Sumienny znalazca za nagrodą raczy oddać na Senatorską 29, mieszkania 8. 26903

Zakład tapicerski, Krucza 49. Meble czarne, różne fantazyjne, otomany, szeslongi. Przyjmuje obustalunki, przerabiania. 26982

3 Trębacka! Za bezcen uczniowski mniejsze mundury w magazynie używanej garderoby. 26812